

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԿԸ ԶՕՐԱԿՅԻՆ ՊԱՔՈՒ - ԹԻՖԼԻՍ - ԵՒՅՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻՆ

Թրքական «Հիրիլիթ» թերթը հաղորդեց, որ Միացեալ Նահանգներու փոխ նախագահ Տիք Չէյնի վերջերս Թուրքիոյ վարչապետ Պիլինք Էճեմիրի հետ Ուաշինգթոնի մէջ կայացած հանդիպումին ընթացքին յայտարարած է, թէ Միացեալ Նահանգներ ամբողջովին կը պօրակցին Արաբիանի ուժանիւթի պահեստներու արտահանման, Պաքո - Թիֆլիս - Ճէյհան խողովակաշարի ծրագրին: Չէյնի ակնարկած է, որ Ուաշինգթոն պատրաստ է 2,5 միլիարտ տոլար յատկացնել այս ծրագրին իրագործման համար:

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏԻ ՀԵՏ ԵՒ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԻՐՈՅԻ ՀԵՏ ԳՈՒՄԱՐԵՑ ԺՈՂՈՎ ՄԸ

Սուրիոյ նախագահ Պաշչար Ասատ երէկ Դամասկոսի մէջ ընդունեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրին, որ նախարարական պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ շնորհաւորեց սուրիացի իր պաշտօնակիցին Մոհամէտ Մուսթաֆա Միրոյի նոր կառավարութեան կազմութիւնը: Ապա, Հարիրի եւ Միրո նախագահին տնտեսական եւ ընկերային հարցերու լիքանախնդրական գերագոյն յանձնախումբի ժողովին:

Հարիրի եւ Միրոյի ղեկավար հանդիպումէն ետք գումարուած ժողովին ներկայ գտնուեցան նախարարներ Մոհամէտ Ապտէլ Համիտ Պալտուն, Ֆուատ Մինիտրա, Նաժիպ Միքաթի, Պասէլ Յէյնյան, Միշէլ Ֆարաճ եւ Ալի Ապտալլա, սուրիացի նախարարներ եւ լիքանախնդրական գերագոյն խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Նասրի Մուրի:

Ժողովին աւարտին հրապարակուած միացեալ հաղորդագրութիւնը հաւաստեց, որ քննարկուածները դրական մթնոլորտի մէջ ընթացած են եւ թափ տուած:

Շար.ը՝ էջ 3

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊՈՒՆՆԵՐ ԱՅՑԵԼԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ

Չորեքշաբթի, 23 Յունուար 2002ին, կէսօրէ ետք ժամը 2:30ին, Լիբանանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արեգ Յովհաննիսեան պաշտօնակցական անդրանիկ այցելութիւն տուաւ Ազգային առաջնորդարան, Պուրճ Համուն:

Դեսպանը ընդունուեցաւ առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեանի կողմէ: Ներկայ էին նաեւ Ազգային Իշխանութեան Քաղաքական Ժողովի ատենապետ Վահագն Դաւիթեան եւ ժողովի անդամներ:

Առաջնորդ սրբազանը ողջունելով դեսպանին անդրանիկ այցելութիւնը, բարի գալուստ մաղթեց իրեն Հայաստանի բարեկամ Լիբանանի մէջ, ուր կարեւոր կէտն ունեցող լիբանանահայ գաղութը մը կայ: Նշելով դեսպանատան գործունէութեան կարեւորութիւնը, Առաջնորդ սրբազանը յաջողութիւն մաղթեց դեսպանին:

Իր կարգին, դեսպան Ա. Յովհաննիսեան շնորհակալութիւն յայտնելով ընդունելութեան համար յոյս յայտնեց, որ կարելի պիտի ընէ սատարելու Հայաստան - Լիբանան առաւել գործակցութեան, Հայաստան - Սփիւռք կապերու առաւելագոյն արդիւնաւորման համար:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊՈՒՆ ԱՐԵԳ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՊԱՏՐԻԱՐԷԱՐԱՆ

Լիբանանի մօտ Հայաստանի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արեգ Յովհաննիսեան Չորեքշաբթի, 23 Յունուարին երեկոյեան այցելեց Հայ Կաթողիկէ պատրիարքարան, ուր ընդունուեցաւ Ներսէս Պետրոս ԺԹ. կաթողիկոս-պատրիարքին կողմէ:

Հանդիպումին ներկայ եղան Լիբանանի թեմի պատրիարքական ընդհանուր փոխանորդ Վարդան եպիսկոպոս Ազգարեան, պատրիարքութեան օգնական եպիսկոպոս Յովհաննէս եպիսկոպոս Թէյրուզեան:

Դեսպան Ա. Յովհաննիսեան հետաքրքրուեցաւ Հայ Կաթողիկէ պատրիարքութեան եւ ընդհանրապէս համայնքին հոգեւոր, մշակութային եւ կրթական կենտրոնները: Այնուհետեւ, արժարժուեցան լիբանանահայ կաթողիկէ յուզող հարցեր ինչպէս նաեւ հարեանք-սփիւռք գործակցութիւնը զարգացնելու եւ սերտացնելու անհրաժեշտութիւնը:

ԻՍՐԱՅԵԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ՊԱՏՐԱՍ ՎԻՃԱԿԻ ՄԷՋ

Բազմահազար պաղեստինցիներ կը մասնակցին Համաի երէք նահատակներուն յուղարկաւորութեան:

Իսրայիլեան ուժերը երկրին տարածքին պատրաստ վիճակի մէջ դրուեցան երէկ, կանխարգիլելու համար պաղեստինեան նոր յարձակում մը: Երէքշաբթի օր տեղի ունեցած գործողութիւնը երկու կողմէ 14 վիրաւորներ պատճառուած էր Արեւմտեան Երուսաղէմի մէջ: Գործողութեան պատասխանատուութիւնը ստանձնած էր Ֆաթիհ կիսնայի թելերէն «Աքսայի նահատակներու փաղանգները» շարժումը:

Հապարտութիւնը պաղեստինցիներ երէկ նապուսի մէջ մասնակցեցան իսրայիլեան ուժերուն կողմէ սպանուած չորս ծայրայեղականներուն յուղարկաւորութեան: Վրէժ ու իսրայիլի դէմ յարձակումներ պահանջող բացազանչութիւններ կը լսուէր սպակիրներու թափօրէն: «Աքսայի նահատակներուն կողմէ շարժումը եւ պարզեւտրութիւնը: Ապա տեղի ունեցաւ փաստաթուղթերու ստորագրում: «Հայաստանի Հանրապետութեան ղեկավարութեան հետ Ռուսիոյ ղաշնակցային սահմանապահ ծառայութեան տնօրէնի աշխատանքարդիւններու մասին» արձանագրութիւնը ստորագրեցին զօր. Տոցկի եւ Հայաստանի ազգային անվտանգութեան նախարարները:

Շար.ը՝ էջ 3

ԶՕՐ. ՏՈՑԿԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑԱԻ ՎԱՐՉԱ ՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԵՒ ԱՅԼ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Ռուսիոյ դաշնակցային սահմանապահ զօրքերու ծառայութեան տնօրէն զօր. Կոստանդին Տոցկի, որ Յունուար 22ին ժամանած էր Երեւան, երէկ հանդիպումներ ունեցաւ Հայաստանի վարչապետին եւ այլ պաշտօնատարներու հետ:

Վարչապետ Ադրբայիճ Մարգարեանի հետ հանդիպումին ընթացքին Տոցկի շնորհակալութիւն յայտնեց Հայկական կողմին՝ ռուս սահմանապահ զօրքերուն ֆինանսաւորումը ապահովելուն համար: Տոցկի գոհուած էր անցեալ տարուան հանդիպումին ընթացքին կատարուած արդիւնները: Նախագահը յարգանքներ յայտնեց Տոցկիին՝ ռուս սահմանապահ զօրքերուն ֆինանսաւորումը ապահովելուն համար: Տոցկի գոհուած էր անցեալ տարուան հանդիպումին ընթացքին կատարուած արդիւնները: Նախագահը յարգանքներ յայտնեց Տոցկիին՝ ռուս սահմանապահ զօրքերուն ֆինանսաւորումը ապահովելուն համար: Տոցկի գոհուած էր անցեալ տարուան հանդիպումին ընթացքին կատարուած արդիւնները:

Շար.ը՝ էջ 2

ԵՒՐՈՒՍՈՐԳՐԱՐԱՆԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵ ՀԱՅԱԿԱՆ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ԵԱՆԱՇՈՒՄԸ ԵՒ ԿՈՉ ԿՈՒՂՂԵ ԹՈՒՐԵՌՈՅ՝ ՎԵՐՑՆԵԼՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇՐՋԱՓՈՎՈՒՄԸ

Հ. Յ. Դ. Եւրոպայի Հայ Դատի Գրասենեակը կը տեղեկացնէ, թէ երէկ, Եւրոպական Խորհրդարանի արտաքին հարցերու, Մարդկային Իրաւանց, Հասարակաց Անվտանգութեան եւ Պաշտպանութեան Քաղաքականութեան յանձնախումբը քննարկեց եւ որոշ փոփոխութիւններով որդեգրեց Փէր Կարթոնի զեկոյցը, որ կը վերաբերի Հարաւային Կովկասի հետ Եւրոպական Միութեան յարաբերութիւններուն: Չեկոյցը, այլ հարցերու կարգին, կ'անդրադառնայ նաեւ Արցախի հարցին եւ Հայկական Յեղասպանութեան:

Հիմնաւորումներէ ետք, 18 կէտերէ բաղկացած բանաձեւի 11րդ կէտը կը վերաբերի Արցախի հարցին: Այս կէտին փոփոխութեան համար ներկայացուած էին զանազան առջարկներ. որդեգրուած տարբերակը կ'ըսէ՝ Եւրոխորհրդարանը «կը յիշեցնէ Հայաստանի եւ Ազգայնապահ իրենց յանձնախումբները, կատարուած Եւրոխորհրդարանի անդամակցութեամբ, բազմացնելու իրենց քայլերը» Մինսքի խումբի միջնորդութեամբ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան եւ առնչակից հարցերուն լուծում մը գտնելու կապակցաբար. կոչ կ'ընէ խաղաղութեան գործընթացին մէջ Ստեփանակերտի իշխանութիւններու կառուցողական մասնակցութեան եւ գերծ մնալու որեւէ միջոցառումէ՝ որ կրնայ նախապաշարել ապագայ լուծում մը. կոչ կ'ընէ Հայաստանի ազգայնապահական ղարձակումները, որ կրնայ մեկնաբանել իր պահանջարկները վերահսկողութիւնը մշտական դարձնելու ձգտումը»:

Բանաձեւի 12րդ կէտը փոփոխութիւններէն ետք որդեգրուած ձեւով կ'ըսէ. Եւրոխորհրդարանը «կոչ կ'ընէ հարեւան երկիրներուն՝ Ռուսաստանի, Իրանի եւ Թուրքիոյ, կառուցողական մտեցնելով նպատակները Հարաւային Կովկասի շրջանի խաղաղ գարգացման. այս ուղղութեամբ, յատկապէս կոչ կ'ընէ Ռուսաստանի գործադրելու իր գնահատական ներկայութիւնը նուազեցնելու մասին իր յանձնառութիւնը եւ կոչ կ'ընէ Թուրքիոյ՝ իր Եւրոպական ձգտումներուն համապատասխան պաշտօն քայլեր առնելու, յատկապէս Հայաստանի իր շրջափակումը վերցնելու վերաբերեալ. այս ուղղութեամբ, կը վերահաստատէ 1915ին հայերու դէմ գործարարուած ցեղասպանութիւնը ճանչցող 18 Յունիս 1987ի իր բանաձեւով արտայայտուող իր կեցուածքը եւ կոչ կ'ընէ Թուրքիոյ հաշտութեան հիմքեր ստեղծելու»:

Յանձնախումբին կողմէ որդեգրուած այս բանաձեւը հաւանական է, որ քննարկուի Եւրոպական Խորհրդարանի Մարտ ամսուան լիազուցարար նիստի ընթացքին:

Հ. Յ. Դ. Եւրոպայի Հայ Դատի Յանձնախումբը աշխուժ գործունէութիւն ծաւալած էր Եւրոպական Խորհրդարանը կազմող խմբակցութիւններուն հետ, ի նպատակ Հարաւային Կովկասի Հայկական Յեղասպանութեան վերաբերեալ տրամադրութեան որդեգրումին:

Պրիւքսէլի մէջ Եւրոխորհրդարանի յանձնախումբի նիստին ետք, Հ. Յ. Դ. Եւրոպայի Հայ Դատի Յանձնախումբի ատենապետ Հիլտա Չոպույեան յայտարարեց. «Որդեգրուած բանաձեւը իր ընդհանրութեան մէջ թիտանական է. յատկապէս դրական է Հայկական Յեղասպանութեան վերաբերեալ այն կէտը, ուր կը վերահաստատուի Եւրոպական Խորհրդարանի 1987ին որդեգրուած դիրքորոշումը: Եւրոպայի Հայ Դատի Յանձնախումբը եւ Գրասենեակը պիտի շարունակեն իրենց աշխատանքները՝ Եւրոպական Խորհրդարանի լիազուցարար նիստին կողմէ այս բանաձեւի բարելաւման ուղղութեամբ, յատկապէս այն ինչ կը վերաբերի Արցախի հարցին»:

ԱԼԻԵԻ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՄԵԿՆԻ ՄՈՍԿՈՒԱ

Պաշտօնակցական այցելութեան մը համար այսօր Մոսկուա կը մեկնի Ազգային Կաթողիկոս Արեգ Յովհաննիսեան: Ազգային Կաթողիկոսի կառավարութեան փոխ վարչապետ Ապպաս Ապպասով յայտնեց, որ ետօրեայ այցելութեան ընթացքին Արեգ Յովհաննիսեան պիտի ունենայ նախագահ Վլադիմիր Փուրիլի հետ եւ ռուս պաշտօնատարներու հետ պիտի ստորագրէ ութ համաձայնագիրներ, որոնց կարեւորագոյնը կը նկատուի Ազգային Կաթողիկոսի վարձակալութեան համաձայնագիրը: Ռուսիայ կ'առաջարկէ տասը տարուան համար վարձել կապալա ռատարը, որ կրնայ հակակշռել միջցամաքամասային հաստատութեամբ հրքիռներ: Որոշ աղբիւրներու համաձայն՝ Մոսկուա կ'ուզէ տարեկան 2 միլիոն տոլար վճարել ռատարի վարձակալութեան համար: Նախարար Ապպասով, սակայն, յայտնեց, որ տասը տարուան ընթացքին Պաքո պիտի ստանայ աւելի քան 100 միլիոն տոլար:

Կը սպասուի, որ Փուրիլի - Արեգ Յովհաննիսեան ընթացքին բնակարանի կառուցման հարցին վերաբերեալ իրարմիջակայքը կը նկատուի հայկական երեւակայութեան արդիւնք:

ՉԿԱՆ ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՍԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐ ԿԸՄԵ ՎԻՍՅԵՐ ԿՈՒՐԻԵՐ

Հայաստանի մէջ Ֆրանսայի նոր դեսպանին նշանակման առիթով Ֆրանսայի նախագահ Ժորժ Քլարան նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանին ուղղած էր ուղերձ մը, ուր յատկապէս նշած էր. «Հայկական Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի խաղաղ լուծման բանակցութիւններու գոյնաւորութեան» կը յուսամ, որ 2002ը ըլլայ երկխօսութեան տարի Հարաւային Կովկասի մէջ, ինչ որ կը յանգեցնէ քաղաքական եւ վերջնական համաձայնութեան, Հայաստանի եւ Ազգայնապահութեան փոխարեան հանդիպումներուն ընթացքին ձեռք բերուած սկզբունքներուն համաձայն»:

Ազգայնապահ արտաքին գործոց նախարար Վիլայէթ Կուրիեան անդրադառնալով Շիրաքի այս յայտարարութեան, յայտնեց, թէ «Հայկական փոփոխական սկզբունքները եւ այդ առաջնական սկզբունքներու հիման վրայ հնարաւոր չէ լուծել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը»:

Մենք չենք հրաժարուիլ երկխօսութեան, ըսած է Կուրիեան, շեշտելով Ազգայնապահ արտաքին գործոց նախարարի հայկական կողմին հետ բանակցութիւնները շարունակելու առնչութեամբ:

Նշենք, որ պաշտօնակցական Պաքոն «Վարդանի սկզբունքները» նախապէս կը նկատէր հայկական երեւակայութեան արդիւնք:

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ՉԱՒԱԽՔ

ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՆԳ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻՆԵՐ ՉԵՐԲԱԿԱԼԵՑ

ԿԱԼԿԱԹԱ, 23 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Հնդկաստանի ոստիկանությունը Չոքեքարթի օր ձերբակալեց հինգ կասկածելիներ, որոնք ենթադրաբար մեղսակցած են կալվածքային մեջ ամերիկեան մշակութային կեդրոնին դեմ երեքշաբթի օր կատարուած յարձակումին:

Հինգ կասկածելիները, որոնք կարգին են իսլամական կրօնական դպրոցներու երեք ուսուցիչներ, ձերբակալուեցան Պանկլատչի սահմանին մօտ, Կալկաթայի հիւսիսը, յայտնեց ոստիկանութիւնը: Հնդկաստանի իշխանութիւնները յաճախ ամբաստանութիւններ ուղղած են յիշեալ դպրոցներուն դէմ, դիտել տարլով, որ անոնք մէկ մասը կ'օգտագործեն իբրև սպաստան իսլամական ծայրայեղականներուն, որոնք կը վայելեն Փաքիստանի զօրակցութիւնը:

Երեքշաբթի օրուան յարձակումին սպանուած էին չորս ոստիկաններ: Ամերիկեան կեդրոնին մէջ մարդ չկար: Նիւ Տեյճի անգամ մը եւս ամբաստանութեան մատնեց ուղղած էր իսլամապատի դէմ, որ սակայն հերքած ու անհիմն որակած էր ամբաստանութիւնը:

Միւս կողմէ, ՄԱԿի ընդհանուր քարուղար Բոֆի Անան, երէկ իսլամապատ մեկնեցաւ, տեսակցութիւն ունենալու համար փաքիստանցի բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ: Անան ըսաւ, որ հանդիպումներուն ընթացքին պիտի բաշխուին երկու երկիրներուն միջեւ բանակցութիւնները: Անան յոյս յայտնեց, որ Կալկաթայի յարձակումը յաւելեալ լարւածութիւն չպատճառէ դրացի երկիրներուն միջեւ: Ան ողջունեց Փաքիստանի նախագահ Փերվիզ Մուշարրաֆի խոստումները իսլամական ծայրայեղականները ճնշելու ու սանձելու ուղղութեամբ:

Անան շեշտեց, որ Հնդկաստան եւ Փաքիստան միայն բանակցութիւններու ճամբով կրնան լուծել իրենց տարակարծութիւնները:

● **ԶԻՆԱՍՏԱՆ** դատապարտեց Կալկաթայի յարձակումը: Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Սուե Եուբի ըսաւ, որ Պէյճիկի խտուր կը դատապարտէ ամերիկեան կեդրոնին դէմ գործուած յարձակումը:

ԹԱՐԷՔ ԱԶԻԶ ՄՈՍԿՈՒՅԻ ՄԷՋ

Իրաքի փոխ վարչապետ Թարէք Ալիյ Մուկուա կը գտնուի եօթեայ յայտնութեան մը համար: Կը նախատեսուի, որ Մուկուա ճնշում բանեցնէ Պաղտատի վրայ, որպէսզի վերջինս արտօնէ ՄԱԿի վէճի քննիչներուն վերադարձը, հաղորդեց «Ինթերֆաքս» լրատու գործակալութիւնը:

Ալիյ տեսակցութիւններ պիտի ունենայ Կրեմլինի բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն հետ: Ալիյ պիտի խորհրդակցի միջազգային պատժամիջոցները մեղմացնելու եւ ՄԱԿի հետ գործակցելու կարելիութիւններուն մասին: Իրաք կը փափաքի, որ ՄԱԿի Ապահովութեան խորհուրդին մէջ Ռուսիա չորակի կանգնի արարական երկիրին՝ պահանջելով պատժամիջոցներուն ջնջումը:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորձ Պուշ Կոնչուցուցած է Սատտամ Հիւսէյնը, եթէ չենթարկուի ՄԱԿի որոշումներուն եւ չարտօնէ քննիչներուն վերադարձը: Պուշ ըսած է, որ հետեւանքները բաւական ծանր պիտի ըլլան:

Ռուս դիւանագէտ մը դիտել տուաւ, թէ համաշխարհային նորագոյն իրադարձութիւնները անհրաժեշտ կը դարձնեն, որ Իրաք ենթարկուի ՄԱԿի որոշումներուն ու գործակցի քննիչներուն հետ:

Ռուսիա, որ Իրաքի դաշնակիցը կը նկատուի, Իրաքէն կը պահանջէ գործակցի ՄԱԿի հետ, որպէսզի կարելի ըլլայ ջնջել պատժամիջոցները: Ռուսիա Ապահովութեան խորհուրդին մէջ բազմիցս պահանջած է պատժամիջոցներու վերացումը:

Միւս կողմէ, Արաբական Լիգայի ընդհանուր քարտուղար Ամր Մուսա երէկ Քուէյթ ժամանեց, քննարկելու համար Իրաքի հարցը: Մուսա ըսաւ, որ Քուէյթի արտաքին գործոց նախարար Չէյի Սապահ Ամէտ Սապահի հետ պիտի քննարկէ անցեալ շաբաթավերջին դէպի Իրաք կատարած իր այցելութիւնը: Մուսա անոր պիտի փոխանցէ Սատտամ Հիւսէյնին առաջարկները:

Լիգայի բանբեր մը յայտնած էր, որ Մուսա տեսակցութիւն պիտի ունենայ նաեւ Քուէյթի Էմիրին հետ, որ անցեալ շաբաթ վերադարձած էր Լոնտոնէն:

● **ԵՐԱՅՈՒՇԱՐԹԻ** օրուանէ սկսեալ, Իրան պատ արձակած է 682 իրաքցի գերիներ, հաղորդեց ԻՐԻՄ լրատու գործակալութիւնը: (ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԹՈՉՈՒՆՆԵՐՆ ԱԼ ՍԹՐԵՍ ԿՊՈՒՆԵՆԱՆ

ՔԷՅԹ ԹԱՍԻՆ, 23 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Ֆինիքս անունով փոքրիկ թութակ մը ընկնուած փեմակի մէջ՝ սկսած էր իր փետուրները փետտել, երբ անասնաբուծ մը հանդարտեցուցիչ դէղ մը տուաւ անոր:

Ֆինիքս կուրծքին եւ թեւերուն փետուրները փետտելը սովորութիւն դարձուցած էր, սակայն շաբաթ մը «բրոպաք» հանդարտեցուցիչ դէղ տուաւ անոր: Միւս օրուան Իրան վերջ տուած է փետուրները փետտելուն եւ անոնք սկսած են վերստին աճիլ, յայտնեց անասնաբուծ Ռիւս Բարթը, «Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութեան:

«Նման երեւոյթներ ցոյց կու տան, թէ թռչուններ սթրէս կ'ունենան եւ անոնց բուժումը կ'աւարտի մէկ ամիսէն», աւելցուց ան:

ԸՍՏ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՉՕՐԱՎԱՐԻ ՄԸ

ՌԻԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՍԻՈՅ ՄԷՋ ՄԱՅՈՒՆ ՉԷ

ՊԻՇՔԷՔ, 23 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Ուաշինկթըն չի ծրագրեր նախկին խորհրդային Կեդրոնական Ասիոյ մէջ պիւնուրական մնայուն ներկայութիւն ըլլալ՝ հակառակ ներկայիս տեղի ունեցող ուժերու մեծ կուտակումին, ըսած է Աֆղանիստանի մէջ արշաւը գլխաւորող ամերիկացի զօրավար Թոմի Ֆրէնքս, Չոքեքարթի օր, Նոր-Խրիստոսի այցելութեան մը ընթացքին:

Սակայն հակառակ անոր խօսքերուն, Ռուսիոյ մէջ թերահաւատներ կը յայտնեն, որ ունին կասկածներ, թէ ամերիկեան ուժերը մօտ ատենէն պիտի չհրաժարին այդ գօտիէն, զոր Մուկուա տեսակցութեան ժամանակ Կրեմլինը կ'արհեստագործէր: «Ինչու պիտի չընեն իր սպառնալից քայլերը, որ անոնք մնայուն կ'ընեն իր սպառնալից քայլերը»:

Մայրաքաղաք Պիշքէքի մէջ Նոր-Խրիստոսի մէջ խորհրդակցութիւնները:

ՌՈՒՍԻԱ

ՌԻԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ՄՏԱՀՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ

«ԹԻ. ՎԻ. 6» ԿԱՅԱՆԻՆ ՓԱԿՈՒՄՈՎ

Մ. Նահանգներու հարցակցանի տակ առած են Ռուսիոյ մէջ պատկերասփիւղի անկախ միակ կայանին՝ «Թի. Վի. 6»-ի փակումը: Օրինակ Գոմի-Քիւրեյ եւ յայտնած, թէ քաղաքական իշխանութիւնները կրնային այդ քայլը կեցնել, եթէ ուզէին:

Ան յայտնած է, որ «շատ արտասովոր եւ արագ զարգացումներ» տեղի ունեցած են «Թի. Վի. 6» կայանի մասին ասույթի մը ընթացքին յայտնած է, թէ ժամանակ մը ի վեր արդարադատութեան գործընթացին մէջ քաղաքական ճնշումի շատ ուժեղ ներգայութիւն արձանագրուած է: Ռուսիոյ անկախ լրատու աղբիւրները դէմ, «ճերատեալ այս պարագային»:

Ան յայտնած է, որ «շատ արտասովոր եւ արագ զարգացումներ» տեղի ունեցած են «Թի. Վի. 6» կայանի մասին ասույթի մը ընթացքին յայտնած է, թէ ժամանակ մը ի վեր արդարադատութեան գործընթացին մէջ քաղաքական ճնշումի շատ ուժեղ ներգայութիւն արձանագրուած է: Ռուսիոյ անկախ լրատու աղբիւրները դէմ, «ճերատեալ այս պարագային»:

14 ԿԷՏԵՐՈՒ ՈՂԻՍԱԿԱՆ

ԹՈՉԻՕ, 22 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Հարաւորեմտեան ճափոնի մէջ փոթորիկներու եւ հսկայ ալիքներու պատճառով 14 կէտեր ցամաք հասած են եւ ժայթքումը գարնունած: Կ'ենթադրուի, թէ անոնցմէ քանի մը հատը սպանուած է:

Ոստիկանութեան մէկ բանբերը յայտնած է, թէ յստակ չէ, թէ անոնցմէ քանի մը ողջ է:

Ուրա շրջանի պաշտօնատարներէն մէկը ընդգծեց, որ 7 կէտ (իրաքական) ծէն 10 մէթր) կրնայ ստակած ըլլալ:

«Կ'ուզենք զանոնք փոխադրել դէպի աւելի խորունկ ջրերը, սակայն ալիքները 3էն 4 մէթր բարձրութեան վրայ են եւ կը գտնուին անկարելիութեան առջեւ», աւելցուց պաշտօնատարը:

Հրշէջներու յատուկ խումբ մը մինչեւ առաւօտ պիտի հսկէ կէտերուն եւ զանոնք «պիտի ջրէ», որպէսզի ողջ մնան, յայտնեց ոստիկանութեան բանբերը:

ՎԱՐՉՊԵՏՀԱՐԻՐԻ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏԻ ՀԷՏ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

Երկու երկիրներուն գործակցութեան: Բննարկուեցան տնտեսական եւ առեւտրական փոխանակումներու ծիրը ընդարձակումին եւ այս գծով ստորագրուած համաձայնագրի ներքին գործադրութեան համար առնուելիք քայլերուն:

Հաղորդագրութիւնը ըսաւ, որ քննարկուեցան նաեւ տնտեսական եւ առեւտրական փոխանակումներու յաւելումը արգելափակող խոչընդոտները եւ համաձայնուեցաւ գտնուել հարթող քայլեր առնել:

Ժողովը նաեւ անդրադարձաւ արաբական եւ իսլամական աշխարհներու դիմադրուած մարտահրաւէրներուն, նկատի առած, որ Իսրայէլ Մեպտեմբեր 11-ի դէպքերը շահագործելով կը սաստկացնէ պաղեստինցի ժողովուրդին դէմ իր վարչակազմի ներքին ու պետական ահաբեկչութիւնը, ըսաւ հաղորդագրութիւնը, աւելցնելով, որ երկու կողմերը համաձայն գտնուեցան, թէ անհրաժեշտ է աշխարհին յստակօրէն ներկայացնել արաբական դատի արդարացի ըլլալն ու դիմադրութեան եւ ահաբեկչութեան միջեւ տարբերութիւնը, զոր կը փորձէ բողոքել Իսրայէլ: Երկու կողմերը նաեւ զօրակցութիւն յայտնեցին պաղեստինեան ինքիֆատային: Որոշուեցաւ յանձնարարել յաջորդ ժողովը գումարել Պէյրութի մէջ, եզրափակեց հաղորդագրութիւնը:

Մինչ Մուկուա նոյնպէս չորակի կանգնած է ամերիկեան գլխաւորութեամբ համախմբումին եւ որեւէ առարկութիւն չէ ըրած Կեդրոնական Ասիոյ մէջ ամերիկեան ուժերու ներկայութեան, անիկա այժմ սկսած է հարց տալ, թէ անոնք որքա՞ն պիտի մնան: Նախագահ Վլաստիմիր Փութին ըսած է, թէ կ'ակնկալէ, որ անոնց կեցութիւնը շատ երկարատեւ չըլլայ:

Ռուսիոյ Պետական Տնօրինի պաշտօնակատար Յան Յանուսովիչ փոխ տեսնապետը՝ պատական Սերգէյ Եուրչեւո, յայտնած է, թէ տրամաբանական է ամերիկացիներուն համար ըսել, որ խարխիւները առժամեայ են, սպա պանոնք մնայուն կ'ընդունուի:

Միւս կողմէ, Իսրայէլ երկ քանդեց պաղեստինեան երկու բնակարաններ Արեւելեան Երուսաղէմի մէջ: Երուսաղէմի քաղաքապետութեան բանբեր ըսաւ, որ քանդումը հրահանգուեցաւ, որովհետեւ բնակարանները առանց արտօնագրի կառուցուած են: Պաղեստինեան իշխանութեան Երուսաղէմի հարցերու նախարար Չիստ Ապու Չայեառ դատապարտեց արարքը: Ան աւելցուց, որ Իսրայէլ իբրեւ պատրաստ կ'օգտագործէ արտօնագրի ներքինը կը մերժէ արտօնագիր տալ պաղեստինցիներուն:

● **ԻՍՐԱԵԼԻ** նախկին վարչապետ Էհուտ Պարաք, որ Արաքսի խաղաղութեան ընկերակիցն էր, յայտնեց, որ սկսած է համոզուիլ, որ պաղեստինցի ղեկավարը իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ վարչապետ իսկապէս ահաբեկիչ է, որովհետեւ անոր բոլոր շարժումները ահաբեկչութիւն կը բերեն:

● **ՌՈՒՍԻԱՅ** արտաքին գործոց նախարար Իկոր Իվանով յայտնեց, որ Ռուսիա, Երուսաղէմի իրարու հետ կը գործակցի ու կը խորհրդակցի թափ տալու համար Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութեան: Իվանով կոչ ուղղեց դադարեցնելու ահաբեկչական բոլոր արարքները:

● **ՄՊԱՆԻՈՅ** արտաքին գործոց նախարար Խոսէ Գոնչալես չոյնութեան մասին: Ան աւելցուց, որ

ԱՐԱՔԱԿԱՆ ՄԻԱՅԵԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՀԱՅ - ԱՐԱՔԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ» ԵՒ «ՂԱՐԱԲԱՂԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ» ՄԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

19 Յունուարին Արաքական Միացեալ Էմիրութիւններու Համակարգման եւ ուսումնասիրութիւններու Զայէտ կեդրոնին մէջ, Էմիրութիւններուն մէջ Հայաստանի գործերու հաւատարմատար Արշակ Փոլատեան հանդիպում ունեցած է երկրի փոխ վարչապետ եւ նշեալ կեդրոնի նախագահ Շէյխ Սուլթան պըն Զայէտ Ալ Նահրանի հետ:

Հանդիպման ընթացքին շոջափուլած են Հայաստանի գիտական - քաղաքական ու մշակութային կեդրոններու եւ «Համակարգման եւ ուսումնասիրութիւններու Զայէտ կեդրոն»ի միջեւ համագործակցութիւնը գործադրելու, նոյն կեդրոնին կողմէ արաքերէնով հրատարակութեան նախապատրաստուող շարք մը հայագիտական աշխատութիւններ թարգմանելու եւ հրատարակելու խնդիրներուն առնչուող հարցեր: Արաքական Միացեալ Էմիրութիւններու փոխ վարչապետը բարձր գնահատած է «Զայէտ կեդրոն»ի հետ Հայաստանի դեսպանութեան աշխուժ գործունէութիւնը:

Յայտնենք, որ նշեալ կեդրոնը յառաջիկայ ամիսներուն արաքերէնով եւ մեծ տպագրանկով պիտի հրատարակէ երկու կարեւոր մենագրութիւններ՝ «Հայ-արաքական յարաբերութիւնները», եւ «Ղարաբաղեան տագնապը» խորագիրներով:

«ԷՐԵՐՈՒՆԻ» ԱՄՐՈՅԻՆ ՄԵՋ ՀՆԱԳՈՅՆ ՊԱՐԻՍՊԷ ՄԱՍ ՄԸ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄԸ

Վերջերս «էրերունի» ամրոցի շուրջ կատարուած պեղումներուն ընթացքին բլուրի լանջին յայտնաբերուած է հին պարսպի հատուած մը: Ինչպէս տեղեկացուց «էրերունի» թանգարանի տնօրէն Սուրէն Մալխասեան, հնագիտական ուսումնասիրութիւնները ցոյց տուած են, որ պարսպի այդ մասին վրայ կան Աքեմենեան եւ Ուրարտական շրջանի շերտեր:

Ս. Մալխասեանի համաձայն, «էրերունի» ամրոցի շրջակայքին մէջ անցեալ տարուան ընթացքին ուսումնասիրուած է ընդհանուր առմամբ 25 մեթր քառակուսի տարածք: Նշենք, որ ամրոցին շուրջ ընդհանուր առմամբ պեղման ենթակայ է մօտ 50 հեկտար տարածութիւն:

Պեղումները ներկայիս դադարեցուած են եւ պիտի շարունակուին գարնան: Ըստ թանգարանի տնօրէնին, նախատեսուած է վերականգնել նաեւ միջնաբերդի պայտակարան մասը, ինչպէս նաեւ միջնաբերդի ներկայիս քանդուած կամ փլուզման ենթակայ պատերը ամրոցողութեամբ:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Այս տարեշրջանին Հայաստանի մէջ պիտի կազմակերպուին Լիբանանեան մշակութային օրեր, որոնց ընթացքին պարային ելոյթներ պիտի ունենայ լիբանանեան «Քարաքալա» պարային խումբը:

Յայտնենք, որ Հայաստանի մշակութային փոխ նախարար Կարէն Արիստակեսեան Դեկտեմբերին Լիբանանի մէջ կը կրթեց համաձայնագիր մը, որուն հիմամբ Հայաստանի «Քարեկամութիւն» պարային համույթը եւ Լիբանանի «Քարաքալա» Հայաստանի եւ Լիբանանի հանրութեանց պիտի ներկայանան թէ՛ միասնական ծրագիրով եւ թէ՛ առանձին ելոյթներով:

Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ

Ս. Սարգիս Զորավարի տունին առիթով, Կիրակի, 27 Յունուար 2002ին, հանդիսաւոր Ս. պատարագ պիտի մատուցուի եւ պիտի կատարուի մատաղօրհնէ:

Պիտի պատարագ էլ քարոզէ՝

Սկիզբ ժամերգութեան	ժամը 7:30
Առաջնորդի ժամանում	ժամը 9:00
Ս. Պատարագ	ժամը 9:30
Քարոզ	ժամը 10:30
Մատաղօրհնէ	ժամը 11:30

Սիրով կը հրաւիրենք բարեպաշտ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու Ս. պատարագին եւ հաղորդուելու օրուան խորհուրդով:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

«ԱՌԱՊԱՍ» ՄՐՃԱՐԱՆԻ ՈՃԻՐԻ ԸԱՐՑ ԱՄԲԱՏԱՆԵԱԼ ԱՂԱՄԱԼ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ԻՆՔՉԻՆՔ ԱՆՄԵՂ ԿԸ ՆԿԱՏԻ

«Առաքաստ» սրճարանին մէջ սպաննուած Պողոս Պողոսեանի գործով ամբաստանեալ Աղամալ Յարութիւնեան դատարարութեան 21 Յունուարի նիստին վկայութիւն տուաւ եւ մերժեց իր դէմ եղած ամբաստանութիւնները՝ սպաննուած մէջ ինքզինք մեղաւոր չնկատելով, իսկ անգղու սպաննութեան մեղադրանքի վերաբերեալ հարցին՝ «չեմ կրնար պատասխանել» ըսաւ:

Ամբաստանեալին խօսքերով, իբրեւ թիկնապահ երբ նախագահին ընկերակցուած է Միայն յակնանցը սեղաններու քովէն, լսած է անհաճոյ արտայայտութիւն, ըրած է դիտողութիւն, ապա նախագահի մեկնումէն ետք նկատած է, որ միւս թիկնապահը՝ Գուրգէն Արշէնեան քովը չէ: Առայդ վերադարձած է սրճարան, եւ դէպի սրճարան տանող աստիճաններուն վրայ ու անոնց ներքեւը նկատած է կուր: Ապահովութեան պատասխանատուն ինք ըլլալով, Ա. Յարութիւնեան «բաժնած է անծա-

նօթ կոտորուելը, ապա հետեւած է Պողոս Պողոսեանի, որ առաջարկած է՝ «առանձնանալ, մէկ-երկու բառ ըսելու համար»: Ըստ Ա. Յարութիւնեան, սպաննուած հարուածած է իր կզակին, երկրորդ հարուածի ատեն՝ ինք հրած է Պողոսեանը եւ երկուքով գետին ինկած են: Ինքը միջանցքի կողմը, սպաննուած արտաքննչի թաց յատակին: Վրայ հասած է Պ. Պողոսեանի սեղանակից Ստեփան Նալբանդեան, որուն եւս հրելէ ետք, Ա. Յարութիւնեան հեռացած է: Միայն յակնանցը սեղաններու քովէն, լսած է անհաճոյ արտայայտութիւն, ըրած է դիտողութիւն, ապա նախագահի մեկնումէն ետք նկատած է, որ միւս թիկնապահը՝ Գուրգէն Արշէնեան քովը չէ: Առայդ վերադարձած է սրճարան, եւ դէպի սրճարան տանող աստիճաններուն վրայ ու անոնց ներքեւը նկատած է կուր: Ապահովութեան պատասխանատուն ինք ըլլալով, Ա. Յարութիւնեան «բաժնած է անծա-

ցումներուն, որ ինչպէս պատահած է, որ սպաննուած մարմին վրայ խոչտանգման հետքեր յայտնուած են եւ արեան հետքեր նշմարուած արտաքննչի պատերուն, ամբաստանեալը նշեց, որ անոնք բոլորը կրնան եւ պատահած ըլլալ դուրսը՝ կուր ընթացքին եւ կամ սպաննուած օգնելու պահուն:

Յայտնելով, որ իր եւ Գուրգէն Արշէնեան ծառայութիւնը կասեցուած է, Ա. Յարութիւնեան մերժեց ճշգրիտ պատասխան տալ այն հարցումին, թէ նախագահական քանի՞ թիկնապահ կար «Առաքաստ»ի մէջ: Ան բաւարարուեցաւ «ծառայողական գաղտնիք է» խօսքերով:

Յայտնենք, որ նիստին ներկայ Պ. Պողոսեանի եղբայրը դատարանին տեղեկացուց, որ Ուրարաթ օր հեռաձայնային սպաննուածներ ստացած է իր եւ վկայ Ստեփան Նալբանդեանի հասցէին: Այս հարցով տեղ պիտի ունենայ յաւելեալ քանի մը նիստ եւ դատաւոր Մարտիրոսեանի կողմէ վճիռ պիտի կայացուի:

ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԹՐԲԵՐԷՆՈՎ

ÖYKÜLER

Թուրք երեւելի անձնաւորութիւններու կարծիքները փաստաբան ու երեսփոխան Գրիգոր Զօհրայի մասին, լուսանկարներ, նաեւ կարճ կենսագրութիւն մը հեղինակին մասին: Կենսագրութեան մէջ նշուած են Գրիգոր Զօհրայի կենսաքին կարեւոր թուականները: Վերջաւորութեան մէջ տրուած են հետեւեալ տեղեկութիւնները: «Գրիգոր Զօհրայ, Իթթիհատ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԵՐԱԳԱՍԱՒՈՐՈՒՄԷՆ ԵՏՔ ՆՈՐ ՀԱՆԳՐՈՒՄՆ ԹԵՄԻՆ

Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան շրջանի եւ Քանադայի բեմի տոմարներուն մէջ կ'աւելնայ յատկանշական թուական մը՝ 1 Յունուար 2002: Արդարեւ նշեալ թուականը սկզբնաւորութիւնն է արդէն իսկ գոյութիւն ունեցող թեմի ներքին վարչական դասաւորումէն յառաջացած առանձին Առաջնորդութեան, որուն եկեղեցիները Քանադայի համայնքային կեանքի ծաղկումին առաջին իսկ օրերէն սկսեալ կը գործեն 1950ական թուականներէն ի վեր:

Քանադայի տարածքին իբր ինքնուրոյն թեմ կայանալու այս իրագործումը անշուշտ կը բխէր թեմին շուրջ բոլորուած ժողովուրդին փափաքէն: Այդ փափաքին ընդառնալով՝ եկեղեցական-ազգային ժողովները որոշում կայացուցին Քանադան բաժնելու Հիւսիսային Ամերիկայի Կիլիկեան թեմական կառոյցէն, նկատի առնելով Քանադայի անկախ պետականութիւնը ըլլալու հանգամանքը ու հայաստան գաղութի այլազան կարիքներուն իւրաքանչիւր լուծումներ գտնելու հրամայականը: Քանադայի Կիլիկեան թեմի վերադասաւորման այս աշխատանքները գաղտնիք մը չէին: Վերջին տարիներու ընթացքին այլազան խորհրդակցութիւններու ճիւղէն հանդիսացած տեղական, շրջանային թէ կեդրոնական մակարդակներով: Տեղեկ պահուած էին նոյնիսկ էջ-միածնական թեմի ու Քանադայի գլխաւոր կազմակերպութիւններու պատասխանատուները:

Ջարմանալի կը թուի, ուրեմն, հայ մամուլի կարգ մը ներկայացուցիչներու եւ այլ շրջանակներու բարձրացուցած անտեղի աղմուկը, ուր փորձ կը կատարուի ապատեղեկատուութեան շղարշին ներքեւ թեմի վերադասաւորման գործընթացը ներկայացնել իբր ոչինչէն նոյն թեմի ստեղծման պատկերը նախաբայ: Դիտաւորեալ կերպով կ'անտեսուի այն իրողութիւնը, որ գաղութի առաջին օրերէն իսկ գոյութիւն ունէր Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան շրջանի եւ Քանադայի Կիլիկեան թեմը, եկեղեցական, համայնքային, թեմական մարդկային կառոյցներով ու ազգանպաստ աշխուժ գործունէութեամբ:

Այս օրերուն սակայն, անհիմն քննադատութիւններու անտեղի պատմական խեղաթիւրումներու հեղեղը չէ որ պիտի հանդիսանայ մեր թեմի մարտնչութեամբ: Հակառակ Քանադայի էջմիածնական թեմի ու կարգ մը այլ կազմակերպութիւններու տարիներու ընթացքին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ վեհափառներու ու առաջնորդներու այցելութիւններու ընթացքին ցուցաբերած արհամարհական ու վիրաւորական կեցուածքին, թեմի ազգային իշխանութիւնները յորդոր կարողացած են ներդրումներ անել, չխախտելու համար համագործակցական մթնոլորտ մէջ տիրող ներքին համայնքային կեանքին:

Վստահ ենք, որ գաւաթ մը ջուրի մէջ ստեղծուած այս փոթորիկը շուտով կը փարատուի, համարձակեցաւ որ իմաստակարար համար հայակերտման ու Հայ Դատի հետապնդման առջեւ ցցուող իսկական մարտահրաւերները:

Վստահ ենք նաեւ, որ քանադայի գաղութի եկեղեցական եւ կրօնական բնագաւառին մէջ այս կարեւոր քայլը հիմնականօրէն խթան պիտի հանդիսանայ յառաջիկայ նոր հանգրուանին, վերանորոգ ու նորոյն թափով լծուելու թեմի այլազան կարիքներուն կենսական լուծումներ գտնելու աշխատանքին:

Յաջողութիւն կը մտաբերեք Քանադայի Կիլիկեան թեմի պատասխանատուներուն՝ իրենց շարունակուող ազգային ու կրօնական առաքելութեան մէջ: Միաժամանակ յուսալով՝ որ Կիլիկեան ու էջմիածնական թեմերու, ինչպէս նաեւ հայ յարանուանութեանց ներկայացուցիչներու միջեւ կը վերահաստատուի փոխադարձ հասկացողութեան, յարգանքի ու գործակցութեան երբեմնի այն մթնոլորտը, որուն ակնառնութեան շատագոյն հանդիսացած են քանադայի թեմի ազգային բոլոր առողջ ուժերը:

«ՀՈՐԻՉՈՆ»Ի ԽՄԵԱԳՐԱԿԱՆ

Ա Յ Ի Լ
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
85\$
SOS FREE OF CHARGE
ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ՓՈՒՍԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱՆՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՉՐԻ
ԸՍՏԷ.- ԱՅԵՏԻ ԵՆԷ Ք. ՅԱՐԿ
ԸՆՈ. 01-242556 ԵՒ 01-242557

STUDIO
Lantern
• 4ը ստանձնէ ուրախ առիթներու video
Գկարահանումներ
ԸՆՈ. 01-266866
ԵՒ 03-695399

ԸՍՏԷԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ԸՍՏԷՆ
HAMPIG SASSOUNIAN
CSP - L.A.C. B - 5 - 131 44750
60-TH ST. WEST LANCASTER,
CA, 93536 — USA

ՀԱՅ ԱՂԱՆԴՆԵՐ (ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ)

Մամուլի էջի մը մէջ տեղաւորելի որեւէ յօդուած, որ իր առջեւ կ'ունենայ ընդարձակ տարածութիւն բացող նիւթ մը, որպիսին է իմը, անխուսափելիօրէն կը գտնուի վտանգին առջեւ ընդհանուր ըլլալու, եւ անբաւարար:

Սակայն ընդառաջելով «Հորիզոն»ի խմբագրութեան՝ կը ստանձնեմ այս փորձութիւնը: Նախքան բուն նիւթս՝ ճիշդ կ'ըլլայ հասկնալ, թէ ինչ բան է «աղանդ»:

«Նոր Բաղդիթը Հայկազգեան լեզուի»ն, որ համոզեալմբ պատրաստուած եւ ընդարձակ մեր առաջին բառարանն է, «աղանդ»ին դիմաց հոմանիշ դրած է հետեւեալ բառերը: «Այլ ընդ այլոյ կրօնք (այսինքն՝ կրօնք, որ սխալ է եւ սուտ), մոլոր հաւատք, հերետիկոսութիւն, հերձուած»: Իրբեւ հոմանիշ ցոյց տրուած են նաեւ «ուսումն» եւ «դէն» բառերը: Անուշտ առաջինով հասկցուած է որեւէ մոլոր ուսուցում, գիտութիւն կամ վարդապետութիւն, իսկ երկրորդը իր հարագատ իմաստին մէջ «կրօնք» կը նշանակէ, նաեւ հոմանիշ է օտար կամ սխալ եւ սուտ կրօնքի, հաւատքի, սակայն սկզբնապէս գործածուած է իբրեւ նշանակ պարսկական կրօնքին:

Ինչպէս ամէն բառարան, այս եւս եզրաբանական մտահոգութեամբ չէ պատրաստուած: Բայց մենք անհրաժեշտութեան առջեւ կը գտնուինք եզրաբանական յստակացումի:

«Աղանդ» բառի օտար կամ սխալ եւ սուտ կրօնք կամ հաւատք հասկացողութեան, մոլոր ուսուցում հասկացողութեան եւ հերետիկոսութիւն կամ հերձուած հասկացողութեան միջեւ տարբերութիւններ կան: Օտար կամ սխալ եւ սուտ կրօնքը անհատական կամ հաւաքական սեփականէն այլ կրօնք կը նշանակէ: մոլոր ուսուցումը կրնայ օտար կամ սխալ եւ սուտ կրօնքի վերաբերիլ, կրնայ վերաբերիլ սեփական կրօնքին մէջ շեղումի, որ աւելին, ըլլայ քան պարզ հերետիկոսութիւն մը, կրնայ կրօնական հերետիկոսութեան մը վերաբերիլ, կրնայ նաեւ իմաստասիրական կամ քաղաքական գաղափարաբանութեան մը շեղումին վերաբերիլ: Իսկ հերետիկոսութիւնը, որ հերձուածողութիւնն է, տուեալ կրօնքի մը վարդապետութեան մէջ մասնակի մոլորութիւնն է:

Յօդուած «Հայ աղանդներ» տիտղոս գործածելով հանդերձ, չուզեր խօսիլ հայ հեթանոսական հաւատքներու մասին, որոնք Եկեղեցւոյ ուսուցումին անկիւնէն «աղանդ»ներ են, ինչպէս նաեւ յետհեթանոսական շրջանի հայերու կողմէ որդեգրուած զանազան կրօնքներու, այլ կ'ուզէ ինքզինք պահել քրիստոնէական շրջանի մէջ յայտնուած վարդապետութիւններու, որոնք Եկեղեցւոյ ընդհանրական ուղղութեանն են գրեթէ ամբողջական շեղում ցոյց տուած են: Հայ հին գրականութեան մէջ, որ սովոր ենք «մատենագրութիւն» կոչել, առաջին անգամ հակաաղանդաւորական կեցւածք մշակած է հինգերորդ դարու մտաւորական անձնաւորութիւն մը՝ Եղիշիկը: Անոր գիրքն է «Եղծ Աղանդաց», որ «Աղանդներու հերքում» կը թարգմանուի: Այդ գիրքին չորրորդ գլուխը յատկացուած է Պարսկական հոսանքի մը, որ ծանօթ է Պարսկական նուութիւն անունով: Այս վարդապետութիւնը առաջինն է, որ քրիստոնէական շրջանի Հայաստանի մէջ տարածուած է այն աստիճան, որ Եղիշիկ կարեւոր տեսած է գլուխ մը գրել անոր դէմ:

Պարսկականութեան հիմնադիրն է 2րդ դարու դէմք մը՝ Մարկիոն անունը: Ան Պոնտոսի Սինոպ քաղաքը ծնած է 85ի շուրջ: Ան եղած է զուական եպիսկոպոսի մը (այն ատեն կուսակրօնութեան ուխտ չկար): Անուղղափառ անոր մտածողութիւնը մղած է իր հայրն իսկ գինք հաղորդագրելու: Ան Փոքր Ասիա անցած է, ապա Հռոմ: Այնտեղ այլ իր մտածողութեան պատճառով խնդիր ստեղծած է եւ հաղորդագրուած, դուրս դրուած տեղոյն համայնքէն:

Կազմակերպած է սեփական եկեղեցի մը: Մահացած է 159ի շուրջ:

Անկէ դրականութիւն չէ հասած մեզի, եւ ինչ որ գիտենք իր մտքերուն մասին, կը պարտինք այնպիսի գրութիւններու, որոնք ուզած են հակադրել անոնց:

Մարկիոն աստուածաբան եւ Ս. Գիրքի քննախօս մըն էր: Ան իր ուսուցումը հիմնեց Պոզոս առաքելի Հին Ուխտի եւ Նոր Ուխտի տարբերումին վրայ: Հին Ուխտը Աստուծոյ իտրայէլի հետ հաստատած ուխտն էր, իսկ Նոր Ուխտը Քրիստոսի առաքելութեամբ, խաչելութեամբ եւ յարութեամբ Աստուծոյ եւ իր Նոր ժողովուրդին կամ եկեղեցիին միջեւ հաստատուած ուխտն է: Ըստ առաքելին, Հին Ուխտը Օրէնքին ենթակայ էր, իսկ Նոր Ուխտը՝ Քրիստոսի Աւետարանին: Մարկիոն այս տարբերումը արմատականօրէն առաւ եւ խիստ զատորոշեց Հին Ուխտը եւ Նոր Ուխտը: Աւելի անդին այլ երթումով՝ մերժեց Հին Ուխտը:

Ան քարոզեց, թէ կայ գերագոյն Աստուած մը, որ Քրիստոսի անձին մէջ յայտնուեցաւ, եւ որ օտար է այս աշխարհին համար, եւ կայ Արարիչ Աստուած մը, որ Հին Կտակարանին Աստուածն է: օրէնքի, բարկութեան, նախանձի եւ վրէժխնդրութեան Աստուած: Բարեբար Աստուածը Նոր Կտակարանի Աստուածն է, որ ազնիւ է, մարդկութեան կը գիշայ այն աստիճան, որ իր որդին զրկեց անոր փրկութեան համար: Հին Կտակարանի Աստուածը չար չէ, այլ պարզապէս արդարութեան Աստուած է, իսկ Նոր Կտակարանի Աստուածը Սիրոյ Աստուած է:

Օրէնքի Աստուծոյ հետեւողները խաչեցին Քրիստոսը: Անոնց այս արարքը, փոխանակ Օրէնքի Աստուծոյ յաղթանակին, յանգեցաւ անոր պարտութեան: Գերագոյն Աստուածը Օրէնքի Աստուծոյն հատուցում պահանջեց: Օրէնքի Աստուածը Քրիստոսի սպանութեան մէջ տեսաւ իր յանցանքը եւ յորտր իրեն հաւատացողներուն հոգիները յանձնեց Գերագոյն Աստուծոյ: Քրիստոսի խաչով մարդկութիւնը, փոխանակ ինչպիսի Օրէնքի Աստուծոյն իշխանութեան տակ, արժանացաւ Գերագոյն Աստուծոյ փրկութեան շնորհքին: Մարկիոն խորհեցաւ, թէ նիւթը չար է: Ուստի ըսաւ, թէ Քրիստոսի մարմինը իրական չէր եւ թէ՛ ան մարմնով յարութիւն չառաւ:

Ան մերժեց Հին Կտակարանը՝ իբրեւ Օրէնքի Աստուծոյ գիրքը: Մերժեց անգամ բոլոր աւետարանները, բացի Ղուկասի աւետարանէն: Այս աւետարանն ալ չօգտագործեց այնպէս, ինչպէս որ է, այլ զայն խմբագրեց ըստ իր գաղափարներուն: Պօղոսը նամակները գրեթէ ամբողջութեամբ ընդունեց, բացի Տիմոթէոսի եւ Տիտոսի ուղղութեամբ նամակներէն:

Ան մերժեց յետ մկրտութեան ամուսնութիւնը: Իր նախընտրութիւնը ճգնական կեանքը եղաւ:

Իր հետեւողները երկու դաս ունեցած են: մէկը՝ մկրտեալներու կամ կատարեալներու դասը, որ ամբողջ կեանք ապրած է, միւսը՝ չմկրտուածներու դասը: Վերջին դասը կ'օժտանդակէր կատարեալներու դասին: Չայն բաղկացնողները կը մկրտուէին իրենց կեանքի աւարտին:

Մարկիոնականութիւնը Հռոմէական եւ ապա Բիզանդական կայսրութեան մէջ լայն տարածում գտած է: Հինգերորդ դարուն կազմակերպուած ուժ մը ներկայացուցած է Բիզանդական կայսրութեան արեւելեան շրջաններուն մէջ: Թէ՛ այս աղանդը ո՞ր թուականէն հայոց մէջ մտած է, անկարելի է որոշել: Գուցէ 3րդ դարէն:

Մարկիոնականութեանն այլազան ճիւղեր յառաջացած են, որոնք մէ մեկնակարեւոր է: Մարիքեականութիւն անունով ծանօթ էր: Մարկիոնականութեան մնացորդները Միջին Արեւելքի մէջ գոյատեւած են մինչեւ 6րդ դար, թերեւս քիչ մըն ալ աւելի ուշ:

Հայք. եկեղեցին անհնդաստացուած յաջորդ աղանդն է Բորբորիտոն կոչուածը: Այս աղանդը չփոխուած է Մծղնէութեան հետ, որ ուրիշ աղանդ մըն էր, եւ՝ բորբորիտոններէն շատ տարբեր: «Բորբորիտոն» անունը տեսնուած է իբրեւաղաղութիւնը յունարէն «բորբորոս» (ըստ առաքալածուի, ըստ հնչումի՝ որ վորոս) բառին, որ «կեղտ», «աղտոտութիւն», «պիղծ», «տիղմ» կը հոմանշէ: Բառը սեռային նշանակութեամբ գործածուած է: Պարսկական ծագում կը վերագրուի այս աղանդին:

Կորին աղանդը «զօպատեհ», «կեանկոր», «ժանտագործ», եւ «ժպիրհ» որակած է: Մովսէս Նորենացի աղանդին ակնարկելով՝ գայն համարած է հեթանոսական արմատին վերականգնացում: Գժբաստաբար անոնց վարդապետութեան մասին յստակ բան չենք գիտեր: Կը կարծուի, որ բորբորիտոնները 2րդ դարէն գոյութիւն ունեցած են:

Հակայուղալական ձգտում եւ ուղղութիւն ցոյց տուած են: Ըսուած է, թէ բարոյական որեւէ օրէնք չեն ընդունած: Գուցէ իբրեւ հակա-յուղալականներ, նման մարկիոնականներու (թերեւս մարկիոնական ճիւղ մըն էին), մերժած են Հին Կտակարանը, ուստի նաեւ՝ անոր բարոյական կանոնները: Անոնք նկարագրուած են որպէս սեռայնապաշտ, ցանկամոլ, «սողոճութեան արտ»է վարակուած, այսինքն՝ միասեռական:

Ամբաստանութիւններն են ասոնք, թէ՛ իրականութիւն: Կը կարծեմ վերջինը. բայց կը վարանիմ պնդելու, թէ «սեռային ազատութիւն» քարոզուած է անոնց կողմէ:

Բորբորիտոններուն հետ չփոխուած Մծղնէական աղանդն ալ ծնած է Պարսկական կայսրութեան սահմաններուն մէջ, թերեւս աստուծոյն շրջանակէ ներս:

Այս աղանդի անունին արմատը՝ «մծղնէ»ն աղաւաղումն է սեմական բառի մը, որ «մալըլի»ն, եւ որ «ազօթող» կը թարգմանուի:

Քրիստոնէութեան այլասերում մըն ալ՝ այս:

Մծղնէականներ իրենք գիրքեք կատարեալ քրիստոնեաներ համարած եւ ներկայացուցած են: Անոնք նիւթականէ հրաժարում քարոզած են: Աղքատ, ճգնական, շրջում, խորհրդապաշտ կեանք են ապրած ոմանք: Ուրիշներ՝ վանական: Վանական մծղնէականները իրենք կեանքը կազմակերպած են իբրեւ տեղական եղբայրակցութիւններ: Պարբ անոնց արարողութիւններուն մէջ կարեւոր տեղ գրաւած է, հաւանաբար յափշտակումի միջոց իբրեւ: Անոնց մէջ «պատրիարք», «մարգարէ», «օծեալ», «հրեշտակ» եւ այլն տիտղոսներու շրջանառութիւնը կը թելադրէ, թէ կրօնական աստիճաններով դարձած են եղբայրակցութիւնները:

Ըսուած է, թէ մծղնէականները եկեղեցւոյ խորհուրդները, կարգերը, պաշտամունքները մերժած են:

Ըստ անոնց, Ադամի մեղանշումով մարդկային բնութիւնը ինկած է եւ այն օրէն ամէն մարդուն մէջ զեւ մը կը բնակի: Որպէսզի մարդ կարենայ իր մէջ բնակող զեւէն ազատիլ, միակ կերպը յարատեւ աղօթքն է: Աղօթքը կը դիւազերծէ մարդը: Աղօթքի շնորհիւ մարդը հաղորդակցութեան մէջ կը մտնէ Քրիստոսի, Ս. Գիրքի նահապետներուն եւ մարգարէներուն հետ: Աղօթքով ենթակաւ կը հասնի այնպիսի պահու մը, երբ ապագան անոր առջեւ գիբքի մը պէս կը բացուի:

Անոնք անդենական կեանքի չեն հաւատացած: Չեն հաւատացած նաեւ ոչ բարի գործերու վարձատրութեան, ոչ ալ՝ չար գործերու պատիժին:

Մծղնէականներու պարագային եւս սեռային խառնակութեան խօսք չըլած է: Անոնց առիթով մինչեւ իսկ արեւապղծական յարաբերութիւններու ակնարկութիւն կատարուած է:

Հետաքրքրականօրէն «Մծղնէութիւն» անունը սեռային պիղծ կեանքի իմաստ առած է մեր լեզուին մէջ: Եւ, ըստ Երուսաղէմի Միւնասեանի, այս է պատճառը, որ «Մծղնէ» անունը իր բուն իմաստը կորսնցուցած է եւ նոյնանունը «բորբորոս» բառին հետ: Եւ ուրիշ գործերու տեսնուած եւ մծղնէականներու շփոթութիւնը:

Մծղնէութիւնը չեն դիտեր ի՞նչպէս առնչուած է աղանդի մը, որ Պաւղիկեան անունով ծանօթ է: Ըստ ոմանց, այս աղանդին անունը կը ներշնչուի Պօղոս առաքելի անունէն: Ըստ ուրիշներու, 2րդ դարու հերձուածող Պօղոս Սամոսատացիէն: Եւ վերջապէս ըստ այլոց, հայագրի Պօղոս անուն դէմք մը: Անուածելի կը թուի ինչի այս հարցը:

Պաւղիկեան աղանդին ծագման ժամանակը կը նշուի 5րդ դարը:

Այս աղանդը փակ եղած է: Իր վարդապետութիւնը ամէն մարդու չէ բացատրուած:

Նման մարկիոնականութեան՝ պաւղիկեաններու Ս. Գիրքը բաղկացած է Ղուկասի աւետարանին եւ Պօղոս առաքելի նամակներէն: Ասոնք արմատ, թերեւ, մարկիոնականներուն Ս. Գիրքին պէս դուրս դրուած են Պօղոս առաքելի Տիմոթէոսի եւ Տիտոսի ուղղութեամբ նամակները:

Անոնք Պետրոս առաքելի դէմ արտայայտուած են: Գիտենք, որ Պետրոս առաքելը յուղալաքրիստոնէութեան ներկայացուցիչն էր: Ասկէ, ինչպէս իրենց Ս. Գիրքի բովանդակութեան մեկնելով ճիշդ կ'ըլլայ մտածել, թէ պաւղիկեաններն ալ հակալուղալական կեցուածք անուցած են:

Անոնք քարոզած են, թէ երկու Աստուած կայ: մին Գերագոյն կամ Երկնաւոր, միւսը՝ աշխարհաստեղծ: Այս աշխարհը կը պատկանի աշխարհաստեղծ Աստուծոյ:

Գերագոյն Աստուծոյ իշխանութիւնը այս աշխարհի վրայ պիտի գայ ապագային: Մարդկային հոգիները Անոր կը ձգտին:

Անոնք Քրիստոսի մայր Մարիամը իբրեւ աստուածածին չեն խոստովանած:

Քրիստոս իր մարմինը Մարիամէն չէ առած, այլ իրեն հետ երկինքէն բերած է: Մարիամ խողովակի դեր խաղացած է:

Անոնք մերժած են եկեղեցւոյ նուիրապետութիւնը, վանականութիւնը, կարգերը, պաշտամունքները, սուրբերու եւ անոնց մատուցներուն յարգանքը, պատկերալապարկութիւնը: Մերժած են խաչի նշանին երկրպագել՝ որեւէ խաչ կուռք յայտարարելով: Մերժած են հաղորդութեան խորհուրդը:

Անոնց դէմ եւս կատարուած է տեղամոլութեան ամբաստանութիւն: Թէ՛ անոնք երկուսուային յարաբերութիւնները քաջալերած են:

Պաւղիկեաններու եւ քրիստոնէական հերձուած՝ նեստորականութեան միջեւ գործակցութեան մասին նշումի կը հանդիպինք: Գարնա: Թէ՛ ինչպէս այս երկու իրարմէ անջատ ուղղութիւնները քով-քովի եկած են (եթէ եկած են), Աստուած գիտէ:

Պաւղիկեաններուն ժառանգորդ ու Հայք. եկեղեցին ցնցած աղանդը Թոնդրակեան կը կոչուի: Կ. սրկ. Տէր Մկրտչեանի բառերով՝ «Հայոց յիշողութեան մէջ անոնք (հասկնալ՝ թոնդրակեցիները) կը մնան որպէս բացարձակ աղանդն ինքնին իսկ»: Աղանդաւորական այս շարժումը հայոց թոնդրակ գիւղին մէջ ծնած է: Հիմնադիրն է ոմն Սմբատ Զարեհաւանցի: Աղանդը սկսած է 9րդ դարուն:

Անոնք Ս. Բորբորութեան հաւատք չեն ունեցած:

Մէկ Աստուած խոստովանած են: Քրիստոսի մասին տարբեր ըմբռնումներ քարոզուած են անոնց մէջ: Ոմանք անոր մէջ իրարմէ անջատ բնութիւններ յայտարարած են: Անոնք խորհած են, թէ Քրիստոս մարդ էր եւ անոր աստուածաբանութիւնը ներշնչութիւնով աւելցած էր անոր հոգիին: Անոր ծնունդը գուտ մարդկային եղած էր, եւ չարաշնչները Թիսուս մարդը կրած էր: Ուրիշներ անոր մէջ միացած ըմբռնած են աստուածութիւնը եւ մարդկութիւնը. այնպէս միացած, որ անոր մարդկութիւնը կոր-

սուած է անոր աստուածութեան մէջ: Անոնք խորհած են նաեւ, թէ խաչին վրայ Քրիստոսի մարդկութեան հետ աստուածութիւնն ալ մահացած է:

Քրիստոսի խաչը լուկ փայտ համարած են, ուստի՝ ոչ արժանի պաշտամունքի: Թոնդրակեցիները չէնք - եկեղեցին անկարեւոր յայտարարած են: Եկեղեցւոյ քահանայական կարգը, ձեռնադրութիւնները մերժած են:

Յայտարարած են ընդհանրական քահանայութիւնը, որ եկեղեցւոյ անդամները կը կազմեն: Եկեղեցւոյ նուիրապետական դրութեան ընդդիմաց շնորհիւ հանդերձ, թոնդրակեցիները իրենց միացած եկեղեցականներու միջոցով ձեռնադրութիւններ կատարած են. այլ խօսքով նուիրապետութիւն մըն ալ իրենք ստեղծած են: Իսկ Սմբատ Զարեհաւանցին ինքզինքին ընդունած մկրտութիւնը, պահու, հաղորդութիւնը: Մերժած են Ս. պատարագը, ինչպէս զոհաբերութեան կամ զոհաբերումի որեւէ կաղափար. քանի որ զոհաբերութիւններու կամ զոհաբերումներու մէջ տեսած են հրէական զոհաբերութեանը կամ զոհաբերումներու կամ զոհաբերումներու ոգին: Փոխան Ս. պատարագի, անոնք մէկտեղուած են հասարակաց ճաշով մը: Չեն հաւատացած հոգեհանգիստի, հակառակած են հոգիներու համար մատաղ կատարելու մտքին: Մեռելներու յարութիւնը անոնց հաւատալիքներէն դուրս դրուած է:

Տեղամոլութեամբ ներկայացուած են նաեւ թոնդրակեցիները: Այս աղանդը մինչեւ 12րդ եւ 13րդ դար գոյատեւած է: Մարկիոնականութեանն, բորբորիտոններէն, մծղնէականներէն, պաւղիկեաններէն եւ թոնդրակեցիներէն ետք Հայք. եկեղեցին դէմ յանդիման գտնուած է արեւորդիներուն: Այս աղանդը չեմ ներկայացներ, որովհետեւ քրիստոնէութեան այլասերում մը չէ եղած անիկա, այլ՝ հեթանոսական բնութեան պաշտ շտաւելի մը: Անոնցով զբաղած է 12րդ դարուն Ներսէս Շնորհալին:

Յիշեալ աղանդներէն խոռված են Հայք. եկեղեցւոյ նախամիջնադարը եւ միջնադարը:

Ներկայիս, Ամբրիկայի Միացեալ Նահանգներէն աշխարհով մէկ արտախուժած, ինչպէս նաեւ հայոց մէջ թափանցած զանազան աղանդներ կը շրջին: Անոնցմէ՝ Մորմոնները, Եհովայի վկաները, Հոգեգալստականները եւ այլն, եւ այլն, հետզհետէ մեծցող սպառնալիք են ոչ միայն Հայք. եկեղեցւոյ, այլեւ ամէն արդի հայու, ամէն արդի մարդու, յարաբերաբար նախկին դարերուն, առաւել զարգացած ողջախոհութեան:

Աղանդները կրօնական գիտակցութեան տագնապի հետեւանք են:

Անոր ախտաւորութեան նշաններն են:

Ե՛լքը: Գիտականին եւ մարդկայնականին նախանձախնդրութիւնը պիտի ստեղծէ:

ԳԱՈՒՆԿ ԲՅՆՅ. ԳՈՅՈՒՆԵԱՆ

«Հորիզոն»

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԵՉ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր աճուց, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պետք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնել հրատարակման թուականէն առնուազ օր մը առաջ, Մինչեւ ԵՐԵՎԱՆԻՆԻ ժԱՄԸ Տ:00:

ՄԱՀԱՋՊԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագր կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այճբա ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ARA TRAVEL IATA ԱՆԱՍ

ARMENIAN AIRLINES
SALES AGENT,
ՈՒՐԱՆՈՒԹԵԱՍԻ ԿԸ ՅԱՅՏԵ
ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ,
ՈՐ Կ'ԱՊԱՇՏՈՒԷ

ՊԵՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՎԱՆ - ՊԵՅՐՈՒԹ,
ԸԱԼԵՊ - ԵՐԵՎԱՆ - ԸԱԼԵՊ
ԵՒ ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԲՈՒՈՐ ԸԱՂԱՔՆԵՐ
ARMENIAN AIRLINES ՕՊԱ

Հիբամանուսի Գրքեր

ՍՈՒՐԻԱ - ԵԳԻՊՏՈՍ - ՍԵՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐԱՐԻԱ
ՀԱՍԱԽՈՇՈՒԹԻՒՆ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՓՈՐՁ

«ՏԻԱՐ» ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԱՍԻՆ

Լիբանանեան կառավարութիւնը կը պատրաստուի մշակել այն աշխատանքային փաստաթուղթը, զոր Լիբանանի պետական իրաւապահ մարմինները կ'արտոնեն իրենց տարածքէն: Մինչ կը շարունակուին նախապատրաստական աշխատանքները վեհաժողովին շրջագծին մէջ կայանալիք բոլոր պահանջները եւ քաղաքական միջոցառումներուն գծով:

Այս ընդհանուր միջոցառումին մէջ կարգ մը շրջագծերով սկսած են լիբանանցիները կառավարել իրանական փաստաթուղթին բովանդակութեան շուրջ: Գաւազնակաւ կ'ստեղծուի միջոցառումները, որ բաւական չեն արտաքրքրութիւն ստեղծած է իր շուրջը, այնպիսի ժամանակաշրջանին մը մէջ, երբ յստակ տարբերութիւն կայ Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի ու Մեքսիկոյ Արաբիոյ կեցողութեան միջեւ: Նշանալին եւ միջազգային հարցերու շուրջ:

Յայտնի է, որ սովորաբար արաբական վեհաժողովներուն երեք տեսակի հարցեր: Ա.- Մնայուն քաղաքական հարցեր: այս օրակարգին մէջ կը քննարկուին բազմաթիւ թղթածրոյներ, որոնցմէ պէտք է ինչիս արաբական իրաւապահ մարմիններուն եւ իրանական իրաւապահ մարմիններուն միջեւ լիբանանցիներուն միջոցառումները: Արդ-եօք իսրայէլի բռնադատութիւնը պիտի հասնին ինչպիսի միջոցառումներու: Արդ-եօք իսրայէլի բռնադատութիւնը պիտի հասնին ինչպիսի միջոցառումներու: Արդ-եօք իսրայէլի բռնադատութիւնը պիտի հասնին ինչպիսի միջոցառումներու:

Այս տարբեր հարցերուն կողքին պիտի ներկայացուի նաեւ իրանական փաստաթուղթը: պաշտօնական աղբիւրներ կը հաստատեն, որ այս փաստաթուղթին մշակումը կախուած է յառաջիկայ օրերուն տեղի ունենալիք իրադարձութիւններէն: սակայն անոր լայն դիրքը յստակ են, մանաւանդ՝ դիմադրութիւնը շարունակելու եւ բոլոր գերիներուն տունդարձին գծով:

Իսկ ահաբեկչութեան հարցը (կը հաստատեն աղբիւրները) պիտի առկայ կացութեանէն: այս հարցը կը շարունակէ քննարկումի, ուսումնասիրութեան եւ բերեղացուցումի նիւթ դառնալ: սակայն, միւս կողմէ, պիտի չշեղուի դիմադրութիւնը ահաբեկչութեան հետ չնոյնացնելու իրանական ստեղծութեան տեսակէտը:

Նոյն աղբիւրները կը նշեն, որ բազմաթիւ անակնկալներ կը սպասուին, մասնաւորաբար՝ Պաղեստինի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն լոյսին տակ: Արդ-եօք իսրայէլի բռնադատութիւնը պիտի հասնին այն կէտին, որ պաղեստինեան իշխանութեան ղեկավար Եսսէր Արաֆատ արտաքսուի, եւ

Ա.- Մնայուն քաղաքական հարցեր, որոնք վարչական եւ կազմակերպչական բնույթ ունին՝ կապուած Արաբական Լիգայի կառուցման հետ: Այս հարցերը կ'առաջադրուին մեկնելով այն իրողութենէն, որ վեհաժողովին այս նստաշրջանը չերթալի նստաշրջանէ, եւ ոչ թէ արտակարգ:

Իսկ ահաբեկչութեան հարցը (կը հաստատեն աղբիւրները) պիտի առկայ կացութեանէն: այս հարցը կը շարունակէ քննարկումի, ուսումնասիրութեան եւ բերեղացուցումի նիւթ դառնալ: սակայն, միւս կողմէ, պիտի չշեղուի դիմադրութիւնը ահաբեկչութեան հետ չնոյնացնելու իրանական ստեղծութեան տեսակէտը:

Նոյն աղբիւրները կը նշեն, որ բազմաթիւ անակնկալներ կը սպասուին, մասնաւորաբար՝ Պաղեստինի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն լոյսին տակ: Արդ-եօք իսրայէլի բռնադատութիւնը պիտի հասնին այն կէտին, որ պաղեստինեան իշխանութեան ղեկավար Եսսէր Արաֆատ արտաքսուի, եւ

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԳՐԱՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՐԳԻՆՈՒԱԾ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

3 Յունուարին Լիբանանի ընդհանուր դատախազութեան կողմէ տրուած յուշագիրով մը, ապահովութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը հետախուզեց կեդրոնական Պէյրութի մէջ գտնուող «Վըրճըն» վաճառատունը: Ան գրաւեց շարժապատկերի ժապաւեններու, ձայնագրութիւններու օրինակներ՝ գանգազան պատճառներով, որոնց կարգին տուրքեր չվճարել, արգիլուած երեւոյթներու առկայութիւն, ինչպէս ընդհանուր բարոյական սկզբունքներու խախտում, համայնքային, կրօնական եւ ընկերային անվերաբարեցիտ գրգռութիւն, անուղղակի քաջալերանք անձնասպան ըլլալու եւ սատանա պաշտելու: Կայ նաեւ Իսրայէլի պաշտօնի գրասենեակի հրապարակած ցուցակին չենթարկուիլը:

Ասիկա առաջին անգամ է, որ գրաքննութիւնը իր հակաշիւթին տակ կ'առնէ արուեստի եւ լատենտոյական միջոցներու մարզին վերաբերող առարկաներ, գանձեր որակելով արգիլուած եւ անօրինակներ: Սակայն այս հետախուզութիւնը իր ձեւով եւ կիրարկուած ռեժիմով հետոք յարգուի: Երբեք եւ հաստատութիւններու երկիրներէն եւ վատ ազդեցութիւն ձգեց լիբանանցիներուն եւ Լիբանան յայտնուցեց իրայ, ըլլալ անոնք արտ կամ Երուսաղէմ: Շատ չհաւատացին, թէ պատահաբար միայն անօրինակներու խնդիր է, այլ կը կարծեն, թէ անկա ձեւով մը կապ ունի ներքին տագնապներուն հետ:

Կան սկզբունքներ» ուն ղէմ նկատել ձեռք ձեռք բռնած ամայի ճամբու մը մէջ բալոյ երիտասարդներու տեսարան մը, կամ սեռային հարցերու արծարծումը, կամ Լիբանանի իրավիճակին ներկայացումը կրնայ համարել խոռվութեան եւ ներքին հարցերու դրդապատճառ:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Օրէնքներն ու կանոնները ճշգրտօրէն եւ յստակ չբնորոշող օրէնքը առիթ կու տայ գրաքննիչներուն, իրենց «հասկացողութեան» համեմատ վարուելու արուեստի գործերուն հետ: Շատ մը ժապաւեններ, լիբանանեան եւ երուսական, ենթարկուցանան անբեւեակայելի փոփոխութեան եւ այլանշակման: Լիբանանեան ժապաւեններու հեղինակները ուզած էին կենդանի ձեւով ներկայացնել լիբանանեան իրականութիւնը պատերազմի շրջանին եւ անկէ ետք: Այլանշակման եւ փոփոխութեան ենթարկուցանան նաեւ կարգ մը տեսարաններ, ինչպէս կ'ընդ մը եւ մարդու մը համբոյրը, որովհետեւ այդ տեսարանը պէտք է ցուցադրուի 30 երկվայրկեանէ աւելի:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Պէտք է ընդունել, թէ սեռային յարաբերութիւնները եւ հարցերը կապ ունին արուեստի հետ, որոշ սահմաններու մէջ: Կարելի է արուեստի գործ մը դարձնել արուեստի գործ համարուելէ, եթէ անիկա կ'ընդգրկէ սեռային յարաբերութեան վերաբերող տեսարաններ կամ որեւէ ձեւով կապ ունի անոր հետ:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Գրաքննութիւնը արգիլուած կը նկատուի նաեւ ամէն ինչ, որ կապ ունի հրեաներուն հետ, ըլլան անոնք նշաններ, ընկերային երեւոյթներ, հրէական արտադրութիւններ, եւ այլն: Յայտնեք, թէ ամերիկացի շատ դերասաններ կը քաջալերեն հրեաներու կեցողութեան, այս կը նշանակէ թէ անոնց ժապաւենները կրկին պիտի արգիլուին: Կան նաեւ բազմաթիւ ժապաւեններ, որոնք մօտէն կամ հեռուէն կապ ունին հրեաներուն կամ Իսրայէլի հետ, ուրեմն անոնց ցուցադրութիւնը եւս պիտի արգիլուի: Կան նաեւ կրօնական հարցերու վերաբերող բաժիններ, արդեօք անոնք եւս պիտի արգիլուին:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ճիշդ է արդեօք միայն հրեաներուն կամ «արգիլուած» երեւոյթներուն վերաբերող բաժիններ դուրս հանել եւ ժապաւենը անմաստ դարձնել, երբ անիկա կ'ընդգրկէ անպատշաճ արտայայտութիւններ եւ խօսքեր, որոնք ընդվզում կը յառաջացնեն:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Լիբանանեան գետին վրայ արգիլուած կարելի է համարել առաջին հերթին սեռային յարաբերութիւնները, քաղաքական եւ կրօնական նիւթերու արծարծումը, ապա բացայայտ բռնութիւնը: Այս սկզբունքներուն վրայ հիմնուելով ժապաւեններէն դուրս կը մնան վերաբերող «արգիլուած»ներուն հետ կապ ունեցող բաժինները, հեղինակին աշխատանքը աղաւաղելով եւ ժապաւենը անկապ եւ անհասկնալի դարձնելով:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Լիբանանի մէջ պատրաստուած ժապաւեններուն արգիլուած է նաեւ լիբանանեան իրողութիւնը ներկայացնել եւ արծարծել ընկերային կարգ մը երեւոյթներ: Կրօնի կամ կրօնաւորներու մասին ակնարկութիւն արգիլուած է: Գրաքննիչը կը մոռնայ, թէ պատերազմ եւ անարդարութիւն պարած ժողովուրդ մը անպայման պիտի խօսի կրօնի անարդարութեան դէմ: Արգիլուած է կառավարական կառույցի մը մասին խօսել կամ անոր գործունէութիւնը քննադատել:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Վերջին շրջանին այս արգիլուած կէտերուն վրայ աւելցան նաեւ այլ երեւոյթներ, ինչպէս մարդ մը, որ ծովուն մէջ կը սուզուի, որովհետեւ անիկա կը վնասէ բարձր հեղինակութիւններուն, կամ ճամբաները կ'սկսուի ծախող անձ մը, որուն փոքր աղջիկ մը վնաս կը հասցնէ, որովհետեւ անիկա կրնայ թարգմանուիլ իրբեւ Սուրիա եւ Լիբանան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ասոնք շարք են այն տարօրինակ արգելքներուն, որոնք դրուած են գրաքննութեան կեդրոնին կողմէ լսողատեսողական մարզի արտադրութիւններուն վրայ: Ժապաւենները կը ցուցադրուին կտրուած, աղաւաղուած եւ փոխուած: Կարգ մը ժապաւեններ կամ ձայնագրութիւններ ամբողջովին կ'արգիլուին:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Հարց կու տանք, թէ ինչպէս կրնանք ձեռքաւորել գրաքննութեան: Արդեօք չհասաւ օրը այս հարցը հրապարակաւ արծարծելու եւ քննարկելու: Արդեօք պէտք է միանանք քաղաքակիրթ աշխարհին եւ արտօնենք, որ որոշ ժապաւեններու ներկայ գտնուելն 185 կամ 255 վեր անհատները:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

ՀԸՁՊԱԼԼԱ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆԷ ՄԱՋԱՐԷՅ ՇԸՊԱԱՅԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՏԿԱՆԻԸ ՀԱՍՏԱՏՈՂ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹԵՐ

Կիրակի, 20 Յունուարին Հըրպայլայի պատկանող «Մանար» պատկերասփիւռի կայանը ցուցադրեց Մազարէի Շըպալայի մասին յատուկ յայտագիր մը, որ կը կրէ «Լիբանանեան Մազարէի Շըպալայի իրականութիւնները եւ փաստաթուղթերը» խորագիրը: Յայտագիրը, որ կը բաղկանար երեք մասերէ, մէկ մասուան ընթացքի Երկրայայտուցած է փաստաթուղթեր եւ վկայութիւններ՝ Մազարէի Շըպալայի Լիբանանի պատկանելի հաստատող:

Միջոցով նկարահանուած լուսանկարներ են, որոնք կը ներկայացնեն քարիւղի ամբիկեան «Թափայն» ընկերութեան խողովակներուն գիծը, համաձայն ընկերութեան եւ ամբիկեան ընկերութեան միջեւ ստորագրուած համաձայնագրի մը:

Համեմատութեան ի յայտ եկաւ խողովակներու անցման գիծը, ինչ որ կը հաստատէ, թէ շրջանը կը գտնուի Իսրայէլի կողմէ գրաւուած լիբանանեան հողերուն մէջ: «Մանար», այս մէկը նկատեց «Աճերքի» փաստ մը Մազարէի Շըպալայի վրայ լիբանանեան գերիշխանութեան շուրջ:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը կը ներկայացնէ գրաքննութեան տարած գործունէութիւնը եւ անոր կիրարկումը արուեստի մարզին մէջ: Գրութիւնը մշակութային բանավեճ կը յառաջացնէ եւ կը ձգտի գործնական լուծում մը գտնել ստեղծագործութեան հետ գրաքննութեան յարաբերութեան եւ կեցողութեան:

Կոնցալկան

ԲՈՅՍԵՐՈՒ ԱՃԵԱՐԸՆ

ԱՐՄԱՒԵՆԻՆԵՐԸ

Փոքրիկ կամ դաճաճ արմաւենիները տան մէջ պահելու յարմարութիւն ունին, անոնք ոչ միայն շատ «տեքորաթիֆ» են, այլեւ երկար կ'ապրին, կը յարմարին տան կլիմային, արագ չեն աճիր եւ տեղ չեն գրաւեր: Միակ անպատեհութիւնը այն է, որ անոնք աւելի սուղ կ'արժեն, քան՝ այլ կանաչ բոյսեր:

ՕԳՏԱԿԱՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

• Առողջ աճելու համար արմաւենիները լոյսի պէտք ունին, սակայն պէտք չէ զանոնք պարզել արեւուն ճառագայթներէն:

• Արմաւենիները առողջ պահելու համար տարին մէկ - երկու անգամ յատուկ պարարտացուցիչ աւելցընել անոնց հողին եւ պայծառ եղանակներուն զանոնք պատշաճ անոնք, բայց միշտ հեռու պահելով արեւուն ուղղակի ճառագայթներէն:

• Երբ արմաւենիին տերեւներուն ծայրերը չորանան, մկրատով մը զանոնք կտրել եւ չսպասել, որ աւելի չորանան:

• Արմաւենիին երբեք չզետեղել պատուհանի մը կամ դրան մը մօտ: Պաղ հոսանքները կրնան մեծ վնասներ պատճառել:

• Արմաւենիները ոտքի տակ չզետեղել, անոնց սրածայր տերեւները կրնան վիրաւորել փոքրիկները:

• Եթէ նկատէք, որ արմաւենիին տերեւները մոխրագոյն դարձած եւ տփուկ են, կը նշանակէ, որ կարմիր սարդեր նուաճած են բոյսը, հետեւաբար յատուկ սփրեյով պէտք է դեղել տերեւները, քանի որ նոյն այդ սարդերը չեն ախորժիր խոնաւ միջավայրէն:

• Արմաւենիները չեն ախորժիր չոր հողէն, հողը տեւաբար խոնաւ (բայց ոչ թաց) պէտք է պահել: Ծարաթը անգամ մը ջրով բաւարար է, իսկ տերեւները պէտք է ցօղուել գաղղ ջրով:

• Վերջապէս արմաւենիին վրայ տեղաւորուած փոշին մաքրելու համար, բոյսը լողարանին մէջ դնել եւ գաղղ քոլով տուշ մը տալ:

ԱՅԼԱԶԱՆ

ՏԱՅԱՆԱ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻԻՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐԸ

Այս տարի Բրիտանիոյ մէջ պիտի ցուցադրուին Տայանա իշխանուհիին այն հագուստները, զորս յղացած են բրիտանացի անուանի ձեւագէտները: Նոյն առիթով պիտի ցուցադրուին ամերիկացի միլիոնատէր Մորիս Ռոբիքի կողմէ տրամադրուած 14 հագուստներ: Ռոբիք զանոնք գնած էր իշխանուհիին մահէն երկու ամիս առաջ կազմակերպուած բարեխրական աճուրդի մը ընթացքին:

Բոլոր հագուստներուն մէջէն մեծ համբաւ կը վայելէ Տայանային սեւ հագուստը, զոր իշխանուհին հագած է Սպիտակ Տուն այցելութեան առիթով եւ պարած էր դերասան ձոն Թրաւոլթայի հետ...:

ԿՈՐՈՎԱՄԻՏ ԿԻՆԵՐԸ

Ամերիկացի հոգեբան տրեթ. Փիթերօ Փինթոյի համաձայն, առնուազն 100 մանրամասնութիւն կ'ինքնը կը զանազանն այրերէն:

Արդարեւ, հոգեբանին կարծիքով, կ'ինքնը ունին հետեւեալ առաւելութիւնները:

- Անոնք բաւերով աւելի լաւ կ'արտայայտեն իրենց մտածումներն ու յուզումները:
- Կ'ինքնը աւելի արագ որոշում կու տան:
- Խօսակցիցին դէմը դիտելով եւ ուսումնասիրելով՝ կ'ինքնը աւելի ատակ են գուշակելու անոր իսկական միտածումներն ու նկարագիրը:
- Այն պահէն, երբ այրերը կը վարանին խօսակցիցին խօսքը ընդհատելու, կ'ինքնը առանց բարդութի կ'ընդմիջեն խօսակցիցը՝ լուսաբանութիւններ պահանջելու համար:

www.lemagan.com

ՍՆՆԳԱԿԻՏԱԿԱՆ

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ՄԱՐԴՈՅ ՄՆՆԳԱԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Շատ մը հռչակաւոր արուեստագէտներ որդեգրած են յատուկ սննդականոններ, որոնք աւելի ուշ կողուած են իրենց անուններով:

Ներկայիս ամերիկեան եւ եւրոպական կարգ մը ճաշարաններ իրենց ճաշացուցակին վրայ աւելցուցած են այդ ուսելիքները:

Ստորեւ կու տանք անուանի արուեստագէտներու սննդականոնները:

ԼՈՒԻՍ ԱՐՄԱԹՐՈՆԿԻ ԹՈՍԹԵՐԸ

Ճազի թագաւոր Լուիս Արմաթրոնկ օրական կ'ուտէր քոսք հաց, որուն վրայ աւելցուած կ'ըլլար կտոր մը տապակուած միս եւ սուճի: Իսկ թացանը պատրաստուած կ'ըլլար սերէ եւ կարմիր գինիէ:

«ՄԻՆԱԹՐԱ ՍԱԼԱՏ»

Յրանք Սինաթրայի աղցանը շատ պահանջուած է ճաշարաններուն մէջ: Աղցանը պատրաստուած է լոլիկով, վարունգով, կանաչ պղպեղով, այծի պանիրով եւ ձիթապտուղով:

Թացանը կը բաղկանայ ձիթախաչ, քացախէ, կիտրոնի հիւթէ եւ սխտորէ:

ՄԱՐԻԱ ՔԱԼԱՍԻ ՄՆՆԳԱԿԱՆՈՆԸ

Օփերայի անուանի երգչուհի Մարիա Բալաս կը հետեւէր յատուկ սննդականոնի մը, պատրաստուած՝ սննդագէտ Ուիլի Ֆիլիպսի կողմէ: Աւելի ուշ, բազմաթիւ արուեստագէտներ որդեգրեցին նոյն սննդականոնը:

Նախաճաշ - Գաւաթ մը սուրճ՝ մեղրով եւ կաթով, առաւել՝ կտոր մը խորոված սեւ հաց կարագով եւ քիչ մը մրգանուշ: Ճաշ - 125 կրամ հորթի կարմիր միս (խաշած), առաւել 200 կրամ խորոված ձուկ եւ առանց ձէթի աղցան: Ընթրիք - 125 կրամ խորոված հաւու կուրծք խորոված սոխի եւ լոլիկի հետ, առաւել՝ շերտ մը ձմերուկ կամ պտուղ մը, սուրճ կամ թէյ, առանց շաքարի:

ՍՈՖԻԱ ԼՈՐԵՆՏԻՆ ՄՆՆԳԱԿԱՆՈՆԸ

Ո՛վ պիտի չհիփաքէր Սոֆիա Լորենին նման բարեձեւ ըլլալ: Ահաւասիկ՝ անոր սննդականոնը:

Իտալացի անուանի դերասանուհին կ'ուտէ խոշոր պնակ մը աղցան՝ առատ ծոթիկով, անանուխով եւ կանաչ պղպեղով: Թացանը բաղկացած է քացախէ եւ համեմներէ. ձէթ չկայ: Աղցանին կողքին, Ս. Լորեն կ'ուտէ քիչ մը սփակեթի լոլիկի ռուպով եւ հաւու ճերմակ միսով:

Քիչ մը կարմիր գինի կը խմէ, իսկ նախասիրած պտուղը քիտլին է:

ԷԼԻՉԱԳԵԹ ԹԵՅԼԵՐԻՆ ՄՆՆԳԱԿԱՆՈՆԸ

Անուանի դերասանուհի էլիզապէթ Թէյլըր ունի երկու տեսած սննդականոն:

Առաջին տեսակը՝ 50 օրը անգամ մը լրիւ 10 օր միայն ջուր կը խմէ եւ դերասանուհի կը կուտէ:

ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՅԱՒԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի, 14 Յունուար 2002ին Չղարթա մահացած

ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԿՐՏԻՉ ԹՈՓԱԼԵԱՆԻ

հոգիին համար պիտի մատուցուի Ա. պատարագ եւ պիտի կատարուի հոգեհանգստեան պաշտօն:

Պիտի պատարագ՝ ԳԵՐՊՄ. Հ. ՎԱՐԳԱՆ ԵՊՍ. ԱՇԳԱՐԵԱՆ

Պիտի քարոզ՝ ԳԵՐՊՄ. Տ. ԳԵՆՐԳ Թ. Մ. Վ. ԵՂԻԱՅԵԱՆ

Կիրակի, 27 Յունուար 2002, ժամը 11:00ին, Հագմի, Միսթարեան վարժարանի «Ս. Աստուածածին» մատարան մէջ:

Իրենց հօր վախճանումին՝ գերպտ. Շ. Յովսէփ վրդ. Թոփալեան եւ գերպտ. Շ. Մետրոպ վրդ. Թոփալեան ցաւակցութիւնները կ'ընդունին իրենց վարժարանին մէջ՝ Կիրակի, ժամը 12:00էն 13:30 եւ երեկոյեան 5:00էն 8:00, Երկուշաբթի, 28 Յունուար 2002, ժամը 10:00էն 13:00 եւ երեկոյեան 5:00էն 8:00:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԹԵԼԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

-1- Եթէ մանանեխի (մուքարտ) շիշին յատակը հասած է, մի՛ թափէք զայն, այլ շիշին մէջ աւելցուցէք քիչ մը ձիթախաչ, քացախ, աղ եւ սեւ պղպեղ: Լաւ ցնցեցէք եւ յառաջիկայ աղցաններուն համար կ'ուենեաք պատրաստ թացան մը:

-2- Հազարը թարմացնելու համար զայն 20 վայրկեան դրէք պաղ ջուրով լեցուց տաշտի մը մէջ, ուր զետեղած ըլլաք նաեւ կեղուրուած 2 հում գետնախնձոր:

-3- Որպէսզի պահածոյ կարիդոսէն մետաղի համ չզայ, տուփէն հանելէ ետք 15 վայրկեան զայն պահեցէք ճերմակ գինիի մէջ, ապա քամոցէ անցուցէք եւ գործածեցէք:

-4- Եռացած ջուր գործածեցէք, եթէ կ'ուզէք փայլուն եւ թափանցիկ սառույցներ ունենալ:

-5- Նախորդ օրուրէն աւելցած գետնախնձորի խիւսը մի՛ թափէք, քիչ մը ալիւր եւ հակիթ աւելցուցէք, շաղկեցէք, ապա հաստ խողովակի մը պէս ձեւաւորեցէք: Շերտ - շերտ կտրեցէք եւ տաք ձէթին մէջ տապակեցէք:

-6- Եթէ շիշին յատակը քիչ մը գինի մնացած է եւ կ'ուզէք շիշին ձերբազատիլ, գինին մի՛ թափէք, այլ լեցուցէք սառույցի ամանին մէջ՝ աւելի ուշ թացաններու եւ կերակուրներու մէջ օգտագործելու համար:

-7- Որպէսզի փուռին մէջ եփած հաւուն մորթը աւելի կարմիր եւ փրփուր ըլլայ, փուռէն հանելէ 20 վայրկեան առաջ մորթին վրայ աղի ջուր սրսկեցէք:

ԽՈՒՆԱԳԻՐ

ՊՐՈՔՈՒԻՈՎ ԵՒ ՍՈՒՆԿՈՎ ՄԻՍ

2օրս անձի համար անհրաժեշտ են.-
-400 կրամ խորանարդաձեւ կտրտուած կովու կամ ոչխարի փափուկ միս
-300 կրամ պրոքուրի (կանաչ ծաղկակաղամբ)
-250 կրամ թարմ սուճի
-2 սոխ
-2 ապուրի դգալ մանրուած ազատքեղ
-2 ապուրի դգալ բուսական ձէթ
-Ապուրի դգալ մը «սոյա սոս»
-Աղ եւ ճերմակ փոշի պղպեղ

Պատրաստութեան կերպը.-
Պրոքուրին լուալ եւ պտտիկ կտորներու վերածել, նաեւ՝ մաքրել եւ կտրտել սուճին ու սոխը:

Խոշոր տապակի մը մէջ ապուրի դգալ մը բուսական ձէթ տաքցնել եւ միւսը մէջը կարմրցնել, ապա ծծուն թուղթի վրայ փոխադրել:

Նոյն տապակին մէջ աւելցնել մնացեալ ձէթը եւ կրկին տաքցնել եւ պրոքուրիները 6 վայրկեան թթթեւ կրակի վրայ եփել: Աւելցնել սուճի, սոխը, սոյայի թացանը, աղն ու համեմը եւ խառնել:

Միւսը աւելցնել խառնուրդին վրայ եւ բոլորը միատեղ թթթեւ կրակի վրայ եփել 6 վայրկեան: Փոխադրել ներկայանալի ամանի մը մէջ, երեսը մանրուած ազատքեղ ցանել եւ հրամցնել:

Պատրաստեց՝ ՇՈՒՇԻԿ ՍԱԻՍԱԳԱԼԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՏԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ղասախօսութիւն

Նիւթ՝ TVA

(ՅԱԻԵԼԵԱԼ ԱՐԺԵԻ ՏՈՒՐԲ)

Կը գեկուցէ՝

ՊՐԸ. ՅԱԿՈՒ ԱՐՐԱՀԱՄԵԱՆ

(Երդուեալ հաշուեքնիչ)

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 25 Յունուար 2002, երեկոյեան ժամը ձիշ 8:00ին, Նշան Փալանճեան ձեւարանի «Վասպուրական» սրահէն ցերս:

ԻՐԱՆԻ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՊԱՔՈՒ Կ'ԱՅՅԵԼԷ

Ազրպեյճանի ազգային անվտանգութեան նախարարի հրահանգով չորսօրեայ պաշտօնական այցելութեան մը համար Պաքու ժամանեց Իրանի ներքին գործոց նախարար Ապտալիուհաճի Մուսաուրի Լարի:

Իրանի ներքին գործոց նախարարը հանդիպումներ պիտի ունենայ Ազրպեյճանի նախագահ Հայտար Ալիևի, խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալիսաբերովի, ազգային անվտանգութեան նախարար Նամիկ Ալպաստիֆի եւ ներքին գործոց նախարար Ռամիլ Ուուսուպիի հետ:

ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ ՔԱՅՔԱՅՈՒԱԾ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ՓՐԿԵԼՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Միջազգային ընտանիքը եւ դրամատուներ կոչ ուղղեցին Արժանթինի՝ դիմելու քայլի մը, վերջ տալու համար երկիրը քառասուն կացութեան մատնած տնտեսական տագնապին, մինչ Միջազգային Դրամական Ֆոնդը յայտնեց, որ Արժանթինի օժանդակութեան որոշ նշոյլներու իրականացումը պիտի կատարուի մօտ օրէն:

Միջազգային Դրամական Ֆոնդին եւ Արժանթինի միջեւ ցրտացած յարաբերութիւններուն պատճառով, Մ. Դ. Ֆոնդը իր օժանդակութիւնները կասեցուցած էր, որուն հետեւանքով քառասուն վիճակ մը ստեղծուած է շաբաթներէ ի վեր, Արժանթինի մէջ: Սակայն Մ. Դ. Ֆոնդը յայտնած է, թէ միլիարներով տուրներ պիտի տայ Արժանթինին, պայմանաւ որ պետութիւնը ներկայացնէ տնտեսութեան կացութիւնը բարելաւելու հաստատ ծրագիր մը:

Արժանթինի կացութիւնը համաշխարհային տնտեսութեան եւ հաստատութիւններուն վրայ սպիտակութիւն ունենալու մտահոգութեամբ, Եւրոպական Միութիւնը քարայրէր հանդիսացաւ Արժանթինի՝ «կայունացնելու իր վիճակը», միւս կողմէն ստեղծուած պայմանները ստար ներդրումը կատարողներու միջեւ խտրութիւն չունիլէ: Արժանթինի նորընտիր նախագահ Էտուարտո Տուհալտէ պէտք է որոշէ, թէ ի՞նչ պէտք պիտի կարենայ լուծել տնտեսական տագնապը, երկրին հաստատութիւնները ապստին սնանկացումէ եւ գոհացնել փողոցները ողորդած ժողովուրդը, որ կը բողոքէ երկրին ներկայ վիճակին դէմ: Տուհալտէ ստիպուած է նաեւ Մ. Դ. Ֆոնդին հետ յարաբերութիւնները ձեռնարկել եւ թարփել, որպէսզի կարենայ լուծել այդ տագնապը:

Արժանթինի պետութիւնը տակաւին պաշտօնապէս օժանդակութիւն չէ պահանջած, սակայն կ'ըստին, թէ երկիրը կարիքը ունի շուրջ 15 միլիար տոյարի, վերագտնելու համար տնտեսական իր կայունութիւնը:

Մելայուզի մէջ, Մ. Դ. Ֆոնդի փոխ գործադիր տնօրէն Ան Քրիկըր յայտնեց, որ 15էն 20 միլիար տոյար արժողութեամբ օգնութիւնը «բարձր» կը թուի ըլլալ, սակայն մասնակի օժանդակութիւն մը նկատուի առնուած է, որովհետեւ նախագահ Տուհալտէ ձեռնարկած է տնտեսական տագնապը լուծելու հաստատ քայլերու:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԼՈՔԸՐՊԻԻ ՀԱՐՅԸ ԿԸ ՎԵՐԱՐԾԱՐԾՈՒԻ

Լիպիացի մը, որ ամբաստանուած էր Լոքըրպիի օդանայան պայթումը ծրագրած ըլլալու յանցանքով, երկ կատարանքին դիմեց պահանջելով, որ վերատեսութեան ենթարկուի իրեն դէմ արձակուած վճիռը:

Ապտէլ Պասէթ Մեկրահի (49 տարեկան) ցկեան քանտարկութեան դատաւարութեան տեղումը Գոնտարի: Դատարանը հաստատած էր, որ ան Լոքըրպի վերու օդանայան մը պայթեցուցած էր 1988ին, 270 գոն պատճառելով:

Մեկրահիի պաշտպան փաստաբանները վճիռը վերատեսութեան ենթարկելու դիմում ներկայացուցած են՝ շեշտելով, որ ամբաստանեալին հանդէպ արդարութիւնը պատշաճ ձեւով չէ կիրարկուած: Փաստաբանները կ'առարկեն նաեւ, որ տակաւին կան փաստեր, զորս անտեսած ու նկատուի չէ առած առեւտր: Հետեւաբար, երկրորդ անգամ մը պէտք է տրուի Մեկրահիին: Անոնք կ'ըսեն նաեւ, որ դատարանը սխալ եզրակացութիւններ հանած են կարգ մը վկայներու կողմէ փոխանցուած տեղեկութիւններէն:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆՏԱՆԻՔԵՆ ԿՈՉ՝ ՈՒԱՇԻՆԿՈՐԸՆԻ, ԲԱՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԸԱՆԴԵՊ ԱՐԴԱՐՈՐԵՆ ՎԱՐՈՒԵՅՔԸ

Զարգայ եւ Ռոնկճի

Փենթակոն առժամաբար առկախած է աֆղան պատերազմի գերիներու փոխադրութիւնը: Քուպայի մէջ կուանթանամոյի մամբրիկեան ծովուծի խարխիւր, մասամբ որովհետեւ հոն գտնուող բանտի բաժինը գրեթէ լեցւած է, ըսած են պաշտպանութեան մարզի պաշտօնատարները:

Անոնք ըսած են, թէ դէպի կուանթանամո գիւնուորական թափաբերը կրնան յառաջիկայ շաբաթ վերսկսել: Բանտին մէջ արդէն «Քայլիտա»-ի եւ թախան 158 անդամներ արգելափակուած են փոքր, բացօթեայ վանդակներում խուցերու մէջ:

Որոշումը կը կայացուէր, մինչ քննադատութիւնները կը շարունակուէին մամբրիկեան վերաբերմունքին գծով, եւ մամբրիկեան մերժողական կեցուածքին պատճառով, ժրնեի համաձայնութեան հիմամբ զանոնք պատերազմի գերիներ նկատուելու:

Պաշտպանութեան նախարար Տուրքու Ռամսֆելտ պաշտպանած է արգելափակեալներու հանդէպ վերաբերմունքը:

Առկախման որոշումը կը տրուէր, մինչ մամբրիկացի թախան զինեալ ձոն Ուոքըր Լինտ ապահովութեան խիստ պայմաններու տակ կը փոխադրուէր Ուաշինկթընի մէջ շրջանին օդակայանը՝ դաշնակցային ամբաստանութեանց գծով դատուելու համար:

Ան ձերբակալուած էր Աֆղանիստանի մէջ: Դեկտեմբեր 1ին եւ Յունուար 15ին ամբաստանուած էր մամբրիկացի քաղաքայիններու օպանութեան համար դաւելու եւ «Քայլիտա»-ի ցանցին գորակցած ըլլալու յանցանքներով:

ԲԱՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԸԱՆԴԵՊ ԱՐԴԱՐՈՐԵՆ ՎԱՐՈՒԵՅՔԸ

Պատերազմէն յաղթական դուրս գալէ ետք, մամբրիկեան գլխաւորութեամբ համախորհուրդը կը դիմագրուէ խաղաղութիւնը կորսնցնելու վտանգը, եթէ Քուպայի մէջ արգելափակուած աֆղան բանտարկեալներուն հանդէպ արդար վերաբերմունք չցուցարբերուի, յայտնած է Եւրոպայի:

ՊՈՍՆԻԱՅԻ ԵՐԿՈՒ ՍԵՐՊԵՐՈՒԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍԿՍԱԻ

ԼԱ ՏԷՅ, 23 (ՌՈՅԹԸՐԸ).- Պոսնիացի սերոյ նախկին երկու ղեկավարներ, որոնք ամբաստանուած են ստիպող գործադրած ըլլալու յանցանքով, առաջին անգամ ըլլալով Լա Տէյի ՄԱԿի ռճիրներու գերագոյն սպիտակին ներկայացան երկ:

Սերոյ ղեկավարներ Ռափուալո Պրճանին եւ Մոմիր Թաշիչ 1992էն 1995 Պոսնիոյ ոլապերագմին ընթացքին ստանդի եւ ֆիզիքական շարժարանքի ենթարկուած են յարտարներ եւ իսլամներ:

Անոնք մեղաւորուցուցուցին զորքային զորքային գործողութեան, որուն ձեռնարկած էին Լա Տէյի կողմէ փնտրուած սերոյ ղեկավար Ռափուալո Քարաճիչ եւ անոր բունակին հրամանատար Ռաքո Մլա-

կան Յանձնաժողովին փոխ նախագահ Քրիս Փէթըն երէկ:

Թոքիոյի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, ան շեշտած է, թէ մամբրիկեան գլխաւորութեամբ համախորհուրդը եւ միջազգային օրէնքի եւ պէտք է «արդարութիւնը եւ ոչ փոխվորէ՛ք» հետապնդէ:

Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարար Ռոնկճի Բրէք երէկ յայտնած է, թէ անհանգիստ զգացած է ձեռնարկուող բանտարկեալներուն նկատմամբ տեսնելով եւ թէ իր անձնական կարծիքով, զանոնք պէտք է նկատուի պատերազմի գերիներ՝ համապատասխան բոլոր իրաւունքներով:

Գերմանիա եւ այլ երկրներ դատաւարուած էին Ուաշինկթընի այս կեցուածքը:

ԶԱՐԳԱՅ ԴԻՆԱՍԱՆ Կ'ԱՅՅԵԼԷ

Չինաստանի վարչապետ ժու Ռոնկճի երէկ Պէյճինկ այցելող աֆղան ղեկավար Համիտ Քարաճիչ յայտնած է, թէ Չինաստան իր կարելին պիտի ընէ Աֆղանիստանի վերակառուցման օժանդակելու համար:

Աֆղանիստանի մէջ տիրող անկայունութիւնը եւ մամբրիկեան թափ ստացող ներկայութիւնը Պէյճինկը կ'անհանգստացնեն:

Հոն արեւմտեան Քսինճիակ շրջանին մէջ անջատողական փոքր շարժումի մը հետ կապեր ունեցող հարեւաւոր իսլամներ կը մարզուին իշխող նախկին թախաններու կողմէ:

Այս շարժակազմերին, Պէյճինկ յայտնած էր, թէ անջատողականները ուղ-

ղակի կապեր ունին Ուսամա Պրն Լատէնի հետ:

Արտաքին գործոց նախարարութեան բանտարկեալները՝ Սու Եուքսի, յայտնած է, թէ Քարգայ եւ չին ղեկավարները կրնան արժարծել Աֆղանիստանի մէջ մամբրիկեան ներկայութեան հարցը:

Քարգայ Թոքիոյին հասած էր Պէյճինկ, ապահովելէ ետք աւելի քան 4,5 միլիար տոյար օժանդակութեանց խոստումներ՝ միջազգային նուիրատուներէ:

Չինաստան համեստ գումար մը առաջարկած է՝ 1 միլիոն տոյար Աֆղանիստանի վերակառուցման համար եւ 30 միլիոն եոլար (3,6 միլիոն տոյար)՝ մարդասիրական օժանդակութիւններ:

ԱՐՈՅՈ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՏՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՈՒՐԻՆ ԶՐԱՎՅՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ԱՊԱՏՈՎԷ

Միւս կողմէ, Ֆիլիպիններու նախագահ Կլոյիս Արոյո երէկ ապահոված է երկրին ապահովութեան գերագոյն մարմինին գորակցութիւնը, ինչ կը վերաբերի իր որոշումին՝ արտօնելու ամբրիկեան ուժերուն, որ տեղական ուժեր մարզին հանրակրթութեան դէմ պատերազմին ծիրէն ներս:

Ֆիլիպինները, որոնք ամբրիկեան նախկին գաղութ մը եղած են, երկարատեան ի վեր պայքար կը մղեն հարաւային շրջանին մէջ խաղաղական զինեալներու դէմ: Մ. Նահանգներ խմբակներէն մէկը՝ Ապու Սայայաֆ, զրած է ցանկին վրայ այն կազմակերպութիւններուն, որոնք, ըստ անոնց, գորավիզ կը կանգնին «Քայլիտա» ցանցին:

Մինչ նախագահը ազգային ապահովութեան խորհուրդին ժողովին խաղումը կը կատարէր նախագահական ապահովման մէջ, ոստիկանութիւնը բախում կ'ունենար տասնեակներով ձախակողմեաններու հետ, որոնք կը բողոքէին օտար ուժերու ներկայութեան դէմ:

(ՌՈՅԹԸՐԸ)

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամամիշններու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոյարի փոխանակման սակերը, եոլրո	0.8778
Ֆրանսական ֆրանք	7.4685
Քանադական տոյար	1.6023
Գերմանական մարք	2.2268
Հոլանտական ֆլորին	2.5091
Չեխոսլովակական ֆրանք	1.6709
Պերսիական ֆրանք	45.93
Իտալական իր	2204.57
Ճափոնական եւե	134.34
Շուեդական բուրն	10.5302
Նորվեգիական բուրն	8.9837
Դանիական բուրն	8.4603
Մէկ սթերլին	1.4241

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5060

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ԵՐՈՒՅՈՒՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՎԱՅՅԱՅ
1. Երկայտահայ մամուլէն - Ծանրութեան միաւոր:	1. Հայոց կաթողիկոս Գրիգոր Ժ.:
2. Ճարակատեղի:	2. Գործ, վարմունք - Պասկոն, անգղարծի:
3. Իտալարնակ ցեղ - Սաղարթ:	3. Ոչխարներու խումբ - Ափսո՛ս:
4. Մովարի քաղաքներէն - Բարձրութիւն:	4. Յուցական դերանուն - Նմանաձայն գիրքը - Կողմ:
5. Անտեսուած - Ուղեգիր:	5. Գոյուլթիւն ունին՝ Մանչուկ - Լրտես:
6. Դաշտավայր, տաք տեղ:	6. Արական օտար անուն - Փշալից ընդարբըրոյ:
7. Հայկական խազ մը - Մոց:	7. Գլուխը կախ՝ գործող անձ:
8. Անասուններուն ջուր խմցնելու աւազան - Նիգալ:	8. Դանակ սրելու քար - Ափրիկեան երկիր:
9. Գրական ստեղծագործութիւն - Հանգիստ:	9. Մննդավայր - Կոպերուն եզերքը այտոյց:
10. Յաւելում - Շեղջ - Գունաւորող նիւթ:	10. Ուղեւոր - Նոյն տառերը:
11. Օղի խառնակութիւն - Երկսայրի տապար:	11. Արջնաթոյր - Գլխարկ:

ԹԻՒ 5059

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Կ	ՈՐ	Ն	Ձ	Ա	Կ	Ա	Ն	Ն	Ն
2	Ա	Ր	Է	Ս	Ր	Ր	Շ	Ո	Ա	Ա
3	Թ	Գ	Տ	Ս	Մ	Ա	Մ	Ի	Ի	Ա
4	Ս	Ե	Լ	Ա	Ն	Ի	Կ	Կ	Ե	Ն
5	Ա	Գ	Լ	Ա	Ն	Կ	Գ	Գ	Գ	Գ
6	Թ	Գ	Ս	Մ	Ա	Մ	Ի	Ի	Ա	Ա
7	Ր	Ե	Ն	Ա	Կ	Ա	Ն	Ն	Ն	Ն
8	Ա	Ձ	Տ	Ս	Մ	Ա	Մ	Ի	Ի	Ա
9	Տ	Ա	Ր	Է	Ս	Ր	Շ	Ո	Ա	Ա
10	Ա	Ր	Է	Ս	Մ	Ա	Մ	Ի	Ի	Ա
11	Մ	Ա	Մ	Ի	Ի	Ա	Ա	Ա	Ա	Ա

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէլլուրի սակարանին մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիրները հետեւեալներն են:

Սուրիական թղթակի	31,50 - 33,50 լ.ն.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ն.
Պարսեան տինար	3990,00 - 4010,00 լ.ն.
Քուէյթեան տինար	4906,42 - 4910,42 լ.ն.
Յորդանանեան տինար	2124,42 - 2128,24 լ.ն.
Ս. Մ. Էմիրութեան տիրիամ	408,43 - 412,42 լ.ն.
Մեուտական ոխալ	399,90 - 403,99 լ.ն.
Օմանեան ոխալ	3900,00 - 3930,00 լ.ն.
Քարաքեան ոխալ	412,15 - 416,15 լ.ն.
Եգիպտական կինէ	323,72 - 327,72 լ.ն.
Անգլիական սթերլին	2152,70 - 2156,11 լ.ն.
Գերմանական մարք	678,47 - 682,84 լ.ն.
Հոլանտական ֆլորին	602,66 - 606,14 լ.ն.
Ֆրանսական ֆրանք	200,76 - 204,98 լ.ն.
Չեխոսլովակական ֆրանք	904,35 - 908,52 լ.ն.
Պերսիական ֆրանք	33,63 - 34,42 լ.ն.
Դանիական բուրն	230,20 - 250,22 լ.ն.
Սպանական փէլէթա	8,02 - 9,04 լ.ն.
Թրքական իրա	3,62 - 3,64 լ.ն.
Կիպրական փաուստ	2316,85 - 2325,17 լ.ն.
Իտալական հալար իր	687,65 - 691,70 լ.ն.
Ճափոնական հալար եէն	11026 - 11030 լ.ն.
Ափրիկեան հալար ֆրանք	2450 - 2451 լ.ն.
Ամերիկեան տոյար	1501,00 - 1514,00 լ.ն.
Քանադական տոյար	935,40 - 939,85 լ.ն.
Աւստրիական տոյար	781,85 - 785,70 լ.ն.
Եոլրո	1333,95 - 1337,16 լ.ն.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	105,000 - 115,000 լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի	91,000 - 101,000 լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի	80,000 - 90,000 լ.ն.
Մեքսիկական փէսոս	474,000 - 498,000 լ.ն.